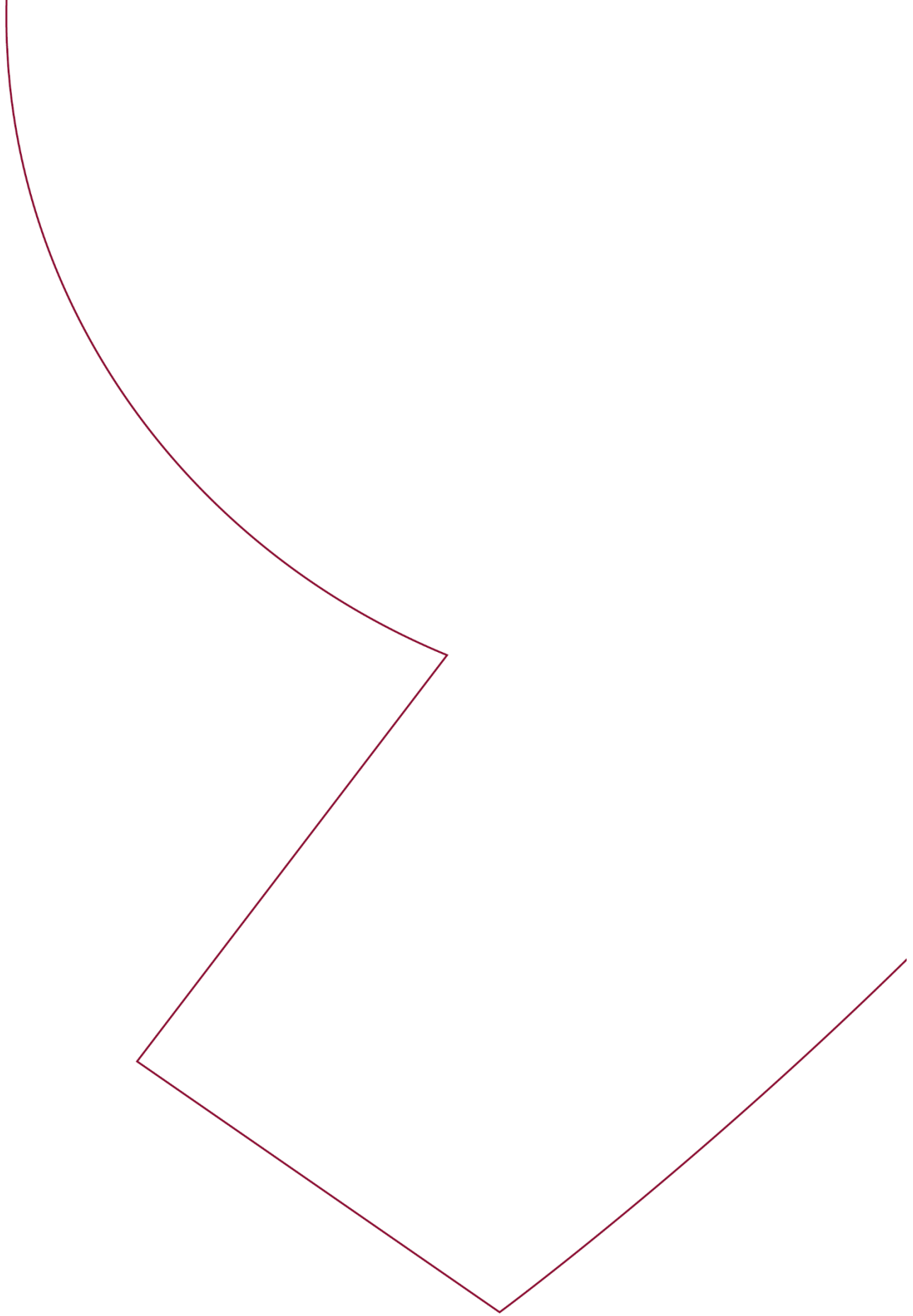

BEOORDELINGSRAPPORT

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

hbo-masteropleiding Bedrijfsrecht
deeltijd/duaal

Hogeschool NCOI

BEOORDELINGSRAPPORT

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

hbo-masteropleiding Bedrijfsrecht
deeltijd/duaal

Hogeschool NCOI

CROHO:

Isat nr. 70195

Brin nr. 29PZ

Hobéon Certificering & Accreditatie

Datum

25 april 2022

Auditpanel

Prof. dr. mr. H.J.L.M. van de Luijtgaarden

prof. dr. R.C.H. van Otterlo

mr. dr. I. Timmer

F. Krijtenberg LLB

Secretaris

I.M. Gies Broesterhuizen BEc

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	2
3.	INLEIDING	5
4.	OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	7
5.	ALGEMEEN EINDOORDEEL	35
6.	AANBEVELINGEN	36
BIJLAGE I	Scoretabel	37
BIJLAGE II	Programma, werkwijze en beslisregels	38
BIJLAGE III	Lijst geraadpleegde documenten	41
BIJLAGE IV	Panelsamenstelling	42

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Hogeschool NCOI
status instelling (bekostigd of rechtspersoon voor hoger onderwijs)	Rechtspersoon voor hoger onderwijs
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	Niet van toepassing
NAAM OPLEIDING (zoals in croho)	Master Bedrijfsrecht
registratienummer croho	CROHO: Isat nr. 70195 Brin nr. 29PZ
domein/sector croho	Economie
oriëntatie opleiding	Hbo
niveau opleiding	Postinitiële master
graad en titel	Master of Laws
aantal studiepunten	60 EC
locaties	Almere, Amsterdam, Arnhem, Breda, Den Bosch, Den Haag, Drachten, Eindhoven, Enschede, Groningen, Leeuwarden, Maastricht, Nijmegen, Rotterdam, Tilburg, Utrecht en Zwolle
varianten	Deeltijd, Duaal
Onderwijstaal	Nederlands
datum audit / opleidingsbeoordeling	15 februari 2022

2. SAMENVATTING

De hbo-masteropleiding Bedrijfsrecht van Hogeschool NCOI (hierna: NCOI) levert juristen op hbo-masterniveau af die in een juridisch adviserende functie op (tactisch en) strategisch niveau in of voor organisaties het aanspreekpunt zijn voor vragen op verschillende rechtsgebieden of daarbinnen één specifieke functie bekleden (zoals contractmanager, compliance officer of riskmanager). Studenten kunnen de opleiding in een deeltijd- en een duale variant volgen. Naast een klassikale onderwijsuitvoering (zowel fysiek als digitaal), wordt de opleiding ook aangeboden in de vorm van e-learning en is derhalve blended.

Onderwerp 1. Beoogde leerresultaten

De beoogde eindkwalificaties voor het programma zijn via een gedegen (standaard)proces van ontwikkeling tot stand gekomen. Ze beschrijven aantoonbaar het hbo-masterniveau en zijn georiënteerd op de beroepsuitoefening van de bedrijfsjuridische professional op hbo-masterniveau. Tevens is het onderzoekend vermogen op integrale wijze in (de uitwerking van) de eindkwalificaties opgenomen. De internationale focus komt niet expliciet terug in de (uitwerking van) de eindkwalificaties, maar heeft wel degelijk een plaats in het beroeps- en opleidingsprofiel. De werkveldcommissie heeft een actieve rol in het onderhoud van de eindkwalificaties en van het programma.

Alles afwegend beoordeelt het auditpanel standaard 1 als 'voldoet'.

Onderwerp 2. Programma

Het huidige curriculum, maar vooral het beoogde nieuwe curriculum dat in 2022-2023 van start gaat, anticipeert nog nadrukkelijker op verschillende actuele ontwikkelingen in het juridische domein. Het auditpanel vindt de beroepsgerichtheid van het programma en de interactie tussen de docenten en de studenten onderling sterke punten. De studie is direct verbonden aan de eigen organisatiecontext en het eigen handelen van de studenten.

Het ontwikkelen van onderzoekend vermogen heeft een duidelijke plaats binnen het curriculum en de eindopdrachten van de masterclasses. Internationalisering is, passend bij het concept van 'internationalisation@home', uitgewerkt en aanwezig in het programma.

De opleiding hanteert een didactisch concept dat goed aansluit bij de volwassen doelgroep en door studenten wordt gewaardeerd. De opleiding gaat goed om met de beperkingen door COVID-19. Zij is in staat een studeerbaar programma te behouden voor de studenten.

Met totaal 42 studenten betreft het een kleinschalige opleiding. De studenten ervaren de meerwaarde van de diversiteit in de klas.

Op basis van het bovenstaande beoordeelt het auditpanel de standaarden 2, 4 en 5 (respectievelijk de oriëntatie, vormgeving en (instroom)aansluiting programma) als 'voldoet'.

Voor standaard 3 (inhoud programma) komt het auditpanel tot 'voldoet ten dele', omdat in het huidige en in de beschrijving van het nieuwe programma nog te impliciet en te beperkt aandacht is voor het effectief en efficiënt regisseren van organisatieprocessen, met aandacht voor juridisch proces- en kwaliteitsmanagement, kennis- en informatiemanagement en innovatie door technologische ontwikkelingen, aansluitend bij de beoogde eindkwalificatie *Managen van juridische processen*. Het auditpanel heeft in het ontwerp van het nieuwe programma al wel enkele ingrediënten hiervoor gezien.

Onderwerp 3. Personeel

Docenten beschikken over de juiste vakinhoudelijke kennis om de huidige masterclasses te verzorgen. Ze staan met één been in de beroepspraktijk, waardoor theorie en praktijk zich in de lessen met elkaar verweven. Studenten zijn over het algemeen positief over de docenten. De didactische vaardigheden van een aantal docenten kunnen, mede met het oog op het huidige onlineonderwijs, nog wel versterkt worden. Kijkend naar het nieuwe programma is versterking op het vlak van managen van juridische processen mogelijk, zowel in het docententeam als in de werkveldcommissie. Ondanks deze ontwikkelsuggesties is het panel positief over de expertise van de docenten.

Het auditpanel beoordeelt standaard 6 als 'voldoet'.

Onderwerp 4. Voorzieningen

De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend en voldoen aan de basiskwaliteit. Met de Virtual Classroom biedt de opleiding een passend alternatief voor fysiek onderwijs. Het auditpanel ziet dat de opleiding vinger aan de pols houdt en diverse functionaliteiten heeft verbeterd. De studiebegeleiding en informatievoorziening zijn afgestemd op de werkende volwassen student die zelf verantwoordelijk is voor zijn leerproces. De opleiding heeft haar informatievoorziening voldoende adequaat vormgegeven.

Het auditpanel beoordeelt de standaarden 7 en 8 (huisvesting en studiebegeleiding) als 'voldoet'.

Onderwerp 5. Kwaliteitszorg

NCOI – en daarmee de hbo-masteropleiding Bedrijfsrecht – beschikt over een gedegen, strak georganiseerd, duidelijk uitgewerkt systeem van kwaliteitszorg. De opleiding hanteert een uitgebreid en adequaat instrumentarium om de onderwijskwaliteit te monitoren en zet dit in voor de PDCA-cyclus waarin ze het onderwijs doorlopend aanpast en verbetert. Waar verbeteringen zijn ingezet, volgen het kernteam en de examencommissie deze nauwlettend. Alle relevante partijen zijn aantoonbaar bij de kwaliteitszorg van deze opleiding betrokken. Het auditpanel beoordeelt standaard 9 als 'voldoet'.

Onderwerp 6. Toetsing

De opleiding hanteert het systeem van toetsen en beoordelen dat NCOI instellingsbreed heeft ingericht. Dit systeem borgt op een gedegen wijze dat de opleiding valide, betrouwbare en – voor studenten – transparante toetsen oplevert. Het auditpanel vond de toetsen qua inhoud van het niveau dat verwacht mag worden van studenten van een hbo-masteropleiding. Daarmee komt het auditpanel voor standaard 10 tot het oordeel 'voldoet'.

Onderwerp 7. Gerealiseerde leerresultaten

De bestudeerde eindwerken getuigen, op één na, van hbo-masterniveau. Daarin waardeerde het auditpanel met name de gedegen (bedrijfs-)juridische vakinhoud en de toegevoegde waarde van de resultaten voor de (eigen) beroepspraktijk. De opleiding zet de juiste kwaliteitsborgende en -bevorderende mechanismen in om de kwaliteit van de eindwerken verder te verstevigen. Het werkveld uit zich positief over het type professional dat de hbo-masteropleiding Bedrijfsrecht opleidt.

Het auditpanel beoordeelt standaard 11 als 'voldoet ten dele', omdat in de eindwerken de beoogde eindkwalificaties *Juridisch beheersen* en *Juridisch toezicht*, voorlopers van de nieuwe beoogde eindkwalificatie *Managen van juridische processen*, niet volledig zichtbaar worden. Daarnaast is het noodzaak om het go/no-go-moment strikter te gaan hanteren en mag de methodologische verantwoording sterker worden aangezet in de eindwerken. De examen- en de werkveldcommissie hebben dit reeds op hun netvlies.

Algemene conclusie:

Het auditpanel trof een unieke hbo-masteropleiding Bedrijfsrecht aan die van toegevoegde waarde is voor werkende juridische professionals die hun deskundigheid verder willen bevorderen. Bovendien is zij op weg naar volledige aansluiting bij de actuele ontwikkelingen in het vakgebied en in het werkveld.

Het auditpanel vindt het noodzakelijk dat de opleiding de beoogde eindkwalificatie *Managen van juridische processen* nadrukkelijker een plaats geeft in het nieuwe programma en in de eindwerken. Daarnaast adviseert het auditpanel de opleiding om de nieuwe wijze van afstuderen in beroepsproducten verder uit te kristalliseren met daarin specifieke aandacht voor de naleving van de eisen die aan het go/no-go moment worden gesteld en over de gehele linie een stevigere methodologische verantwoording in de eindwerken.

Het auditpanel acht het realistisch dat de opleiding deze verbeteringen binnen twee jaar realiseert. De ingrediënten zijn daarvoor immers aanwezig en diverse verbetermaatregelen zijn reeds door de opleiding ingezet. Het adviseert de NVAO tot het toekennen van een herstelperiode en uitstel van het beslismoment tot het behoud van de accreditatie van de opleiding.

Na instemming van de panelleden is dit rapport vastgesteld door de voorzitter te Den Haag op 25 april 2022.

3. INLEIDING

Voor u ligt het rapport van de uitgebreide opleidingsbeoordeling van de hbo-masteropleiding Bedrijfsrecht van Hogeschool NCOI. Hogeschool NCOI is een rechtspersoon voor hoger onderwijs en maakt deel uit van NCOI Groep.

Dit rapport behandelt achtereenvolgens de bevindingen, overwegingen en conclusies van het auditpanel over de betreffende opleiding op elf kwaliteitsstandaarden, gegroepeerd naar 'beoogde leerresultaten', 'programma', 'personeel', 'voorzieningen', 'kwaliteitszorg', 'toetsing' en 'gerealiseerde leerresultaten'. Het auditpanel heeft voor de beoordeling het beoordelingskader¹ van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (hierna: NVAO) gebruikt.

Karakteristiek van de opleiding

Studenten kunnen de hbo-masteropleiding Bedrijfsrecht bij Hogeschool NCOI volgen in een deeltijd en duale variant. De opleiding voorziet in de behoefte vanuit het bedrijfsleven aan juristen op hbo-masterniveau die in staat zijn om theoretische inzichten om te zetten in een praktische aanpak van juridische vraagstukken. De opleiding richt zich dan ook op professionals die werkzaam zijn binnen of voor het bedrijfsleven en die zich nader willen verdiepen in de juridische casuïstiek van het werk.

Sinds september 2018 biedt Hogeschool NCOI de opleiding onder haar verantwoordelijkheid ook aan bij Hogeschool NTI. Bij Hogeschool NTI volgen studenten de zogeheten blended learning variant. Deze variant wijkt alleen af van het klassieke onderwijs (fysiek op diverse leslocaties in Nederland), de Virtual Classroom (nabootsing van de fysieke klasruimte) en de e-learningvariant in de wijze waarop het onderwijs is vormgegeven (zie Standaard 4). Op dit moment telt de opleiding in totaal 42 studenten. Het betreft een kleinschalige opleiding.

Instelling

Binnen NCOI is er een aantal ontwikkelingen in het studiejaar 2021-2022 die relevant zijn op hogeschoolniveau én voor de hbo-masteropleiding Bedrijfsrecht. Dit zijn de volgende ontwikkelingen:

Terugblik op studiejaar 2020 – 2021

Het afgelopen jaar stond in het teken van de implementatie van de nieuwe Blauwdruk, afstuderen met een beroepsproduct en COVID-19.

Studenten studeren nu af met een beroepsproduct in plaats van een scriptie, zoals voorheen. Afstuderen met een beroepsproduct heeft als doel de toepasbaarheid en bruikbaarheid van de afstudeerproducten te vergroten. De student levert voor het afstuderen zowel een beroepsproduct als een verantwoordingsdocument. Voordat de student start met afstuderen stelt hij een plan van aanpak op.

Het tweede deel van het afgelopen studiejaar stond voor een belangrijk deel in het teken van aanpassing van onderwijs (en waar nodig toetsing) door COVID-19. NCOI Groep is in deze periode versneld overgestapt naar digitaal onderwijs via de Virtual Classroom (VC). De VC is een virtueel klaslokaal waarin studenten en docenten op eenvoudige wijze via hun computer in een digitale ruimte bijeenkomen. Hiervoor gebruikt NCOI Groep een platform dat een virtueel klaslokaal en actief leren op afstand faciliteert.

¹ Beoordelingskader Accreditatiestelsel Hoger Onderwijs Nederland, Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie d.d. september 2018

Bijzonderheden audit

Algemeen

Hobéon voert in de periode 2021-2022² bij NCOI een groot aantal opleidingsbeoordelingen uit. Kenmerkend voor NCOI is dat zij al haar hbo-opleidingen centraal en op eenzelfde wijze organiseert en aanstuurt. Voorbeelden hiervan zijn het ontwikkelings- en validatieproces van opleidingen, de leeromgeving, het instroombeleid, het personeelsbeleid, de kwaliteitszorg en toetsing en examinering.

Deze centrale aansturing en organisatie is bij elke hbo-opleiding hetzelfde. Hobéon en NCOI kozen ervoor om bij aanvang van het studiejaar 2021-2022 een generieke audit uit te voeren. In deze generieke audit worden alle centraal aangestuurde en georganiseerde elementen beoordeeld. De bevindingen van deze generieke audit worden bij alle afzonderlijke opleidingsbeoordelingen meegenomen. Elk panel van de afzonderlijke opleidingsbeoordelingen krijgt de informatie van de generieke audit. Op basis van deze informatie en de informatie van de specifieke opleiding vormen de panels een zelfstandig oordeel over *alle* standaarden uit het beoordelingskader van de NVAO. De bevindingen uit de generieke audit worden in alle beoordelingsrapporten opgenomen. Hobéon en NCOI hanteren deze auditsystematiek sinds 2016. De auditsystematiek is goedgekeurd door de NVAO.

Opvolging aanbevelingen vorige audit

In 2016 heeft de Toets Nieuwe Opleiding voor deze opleiding plaatsgevonden. In het NVAO-besluit werden er geen voorwaarden gesteld en werden alle standaarden met een voldoende beoordeeld. In april 2019 heeft de Tussentijdse Beoordeling plaatsgevonden. De NVAO is in september 2019 op basis van het paneladvies tot het oordeel gekomen dat de opleiding de toetsing, beoordeling en het gerealiseerd eindniveau op orde heeft. Wel deed het toenmalige auditpanel enkele aanbevelingen ten aanzien van het afstuderen en de gerealiseerde leerresultaten. In deze rapportage wordt bij de betreffende kwaliteitsstandaarden nader ingegaan op welke wijze NCOI hiermee is omgegaan.

² In de studie jaren 2016-2017, 2017-2018, 2018-2019, 2019-2020 en 2020-2021 voerde Hobéon generieke audits uit bij NCOI Groep.

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

4.1. Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld, het vakgebied en op internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (master) zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving. De uitgangspunten voor de inrichting van de opleiding passen bij de onderwijsvisie en het profiel van de instelling. De beoogde leerresultaten worden periodiek geëvalueerd.

Bevindingen

Bevindingen generieke audit

Onderwijsontwikkeling

Bij de ontwikkeling, uitvoering en kwaliteitsborging van haar erkende hbo-opleidingen werkt NCOI Groep met gestandaardiseerde processen. Voor alle opleidingen stelt NCOI Groep een domeinspecifiek referentiekader op. Het referentiekader volgt de actuele versie van een landelijk vastgesteld beroeps- en opleidingsprofiel. Indien een landelijk profiel ontbreekt, ontwikkelt NCOI Groep een eigen beroeps- en opleidingsprofiel. Dit gebeurt door een uitgebreide werkveldoriëntatie en een oriëntatie op vergelijkbare opleidingen in het binnen- en buitenland. De werkveldcommissie en de curriculumcommissie zijn betrokken bij het opstellen en valideren van de beoogde leerresultaten van een opleiding. Deze activiteiten leiden ertoe dat in het standaard ontwikkelproces:

1. De beoogde leerresultaten inhoudelijk aansluiten op de (wettelijke) eisen van het werkveld en zijn gevalideerd.
2. De beoogde leerresultaten op het juiste niveau zijn geformuleerd, waarbij de Dublin Descriptoren als referentie hebben gediend.
3. De beoogde leerresultaten richting geven aan de inhoud van het programma.

Onderzoek

De visie op onderzoek is beschreven in de position paper 'Praktijkgericht Onderzoek binnen NCOI Groep' (2017). Daarin beschrijft NCOI Groep de positie van praktijkgericht onderzoek binnen alle hbo-opleidingen. Voor onderwijsontwikkeling biedt dit een raamwerk waar er ruimte is voor opleidingsspecifieke elementen. Binnen alle opleidingen wordt vanaf studiejaar 2019-2020 gewerkt met beroepsproducten. In de beroepsproducten vindt een integratie plaats tussen onderzoekend vermogen en beroepsmatig handelen. Het uitgangspunt is dat onderzoekend vermogen in dienst staat van het beroepsmatige handelen. NCOI Groep betreft het werkveld van elke opleiding bij de ontwikkeling van de beroepsproducten.

Internationalisering

NCOI Groep gaat bij alle geaccrediteerde hbo-opleidingen uit van 'internationalisation@home'. Studenten ontwikkelen internationale kennis en interculturele vaardigheden zonder af te reizen naar het buitenland. Internationalisering is voor elke opleiding vakinhoudelijk en contextgebonden.

Inhoud, niveau en oriëntatie eindkwalificaties

Wat op alle hbo-opleidingen van NCOI van toepassing is, geldt ook voor de hbo-masteropleiding Bedrijfsrecht, zo stelt het auditpanel vast. De beoogde eindkwalificaties voor het programma zijn via een gedegen (standaard)proces van ontwikkeling tot stand gekomen. Vanwege actuele ontwikkelingen in het vakgebied en in het werkveld heeft de opleiding volgens bovengenoemde systematiek en in afstemming met de werkveldcommissie haar opleidingsberoepsprofiel met ingang van het studiejaar 2020-2021 aangescherpt. De opleiding hanteert nu de volgende vijf eindkwalificaties: analyseren, adviseren, belangen behartigen, management van juridische processen en professionaliseren.

De nieuwe eindkwalificaties van de hbo-masteropleiding Bedrijfsrecht zijn volgens het auditpanel doordacht, sluiten goed aan bij de behoeften van het werkveld en zijn passend voor het hbo-masterniveau. De afgestudeerde hbo-master Bedrijfsrecht werkt binnen complexe juridische context in een onvoorspelbare omgeving en past opgedane brede, gedegen theoretische inzichten in de (beroeps)praktijk toe. Bovendien beschikt hij over een helicopterview, waarbij hij de belangen vanuit het bedrijf en van de diverse stakeholders betreft. Het doel van deze opleiding is om juristen op hbo-masterniveau af te leveren die in een juridisch adviserende functie op (tactisch en) strategisch niveau in of voor organisaties het aanspreekpunt zijn voor vragen op verschillende rechtsgebieden of daarbinnen één specifieke functie bekleden (zoals contractmanager, compliance officer of riskmanager). Tot de kerntaken van de afgestudeerde hbo-master Bedrijfsrecht behoort in het verlengde hiervan onder meer het managen en transformeren van bedrijfsjuridische processen, zoals een due diligence-proces, contractmanagement of compliance (zie Standaard 3 – Inhoud programma).

In de zelfevaluatie toont de opleiding aan dat zij bij de herijking van de eindkwalificaties een landelijke en internationale vergelijking met soortgelijke opleidingen heeft uitgevoerd. De beoogde leerresultaten van de opleiding sluiten daarnaast aan bij niveau 7 van het Nederlands Kwalificatieraamwerk (NLQF) en bij de Dublin descriptoren die het masterniveau binnen het Europese hoger onderwijs aangeven. In een tabel in de Zelfevaluatie heeft de opleiding de relatie tussen de Dublin descriptoren en het NLQF zichtbaar gemaakt. De opleiding acteert volgens het auditpanel in het juiste domein en hanteert de juiste titulatuur. Na het succesvol afronden van de opleiding beschikken studenten over de graad 'Master of Laws (LLM)'.

Positionering en onderscheidend vermogen

De opleiding heeft zich duidelijk gepositioneerd ten opzichte van de hbo-bacheloropleiding Rechten en vergelijkbare opleidingen rechtsgeleerdheid op wo-masterniveau, zo constateert het auditpanel. Aan de hbo-master Bedrijfsrecht worden allereerst hogere eisen gesteld aan vaardigheden op het gebied van analyseren, adviseren, belangen behartigen en onderzoekend vermogen. Daarnaast onderscheidt de hbo-master zich, doordat hij met complexere vraagstukken aan de slag gaat en in staat is om problemen en opgaven op meer strategisch niveau aan te pakken. Hij is in staat juridische dienstverlening, processen of projecten efficiënt en effectief te regisseren. Daarbij heeft hij onder andere oog voor (digitale) ontwikkelingen die kansen bieden voor vernieuwing en verbetering van juridische diensten en processen. Ten opzichte van de (bedrijfs-)jurist op wo-masterniveau heeft de hbo-master een sterke(re) focus op de toepassing van de opgedane kennis in de (beroeps-)praktijk. De focus van de hbo-masteropleiding Bedrijfsrecht ligt op werkende professionals, waarbij de opleiding wetenschappelijke verdieping biedt op het vakgebied van de student. Deze hbo-masteropleiding Bedrijfsrecht is als zodanig uniek in zijn soort.

Onderzoekend vermogen

In de NCOI-brede position paper staat dat onderzoekend vermogen als integraal onderdeel van het beroepsmatig handelen wordt beschouwd. Ook voor de hbo-masteropleiding Bedrijfsrecht is onderzoeken ondersteunend aan het beroep. De opleiding heeft onderzoekend vermogen daarom integraal ondergebracht in (de uitwerking van) de verschillende eindkwalificaties. De opleiding beschrijft bijvoorbeeld bij de *Eindkwalificatie Analyseren* het belang van analytische vaardigheden om een praktijkgericht onderzoek op masterniveau uit te kunnen voeren. Het ontwerp dat een bedrijfsjurist maakt of het advies dat hij geeft, moet altijd gebaseerd zijn op een gedegen onderzoek naar de aard en achtergronden van het vraagstuk, de verschillende belangen die er zijn en de risico's die zich mogelijk voor kunnen doen. Het auditpanel stelt vast dat de visie op onderzoek past bij de behoeften van de doelgroep van deze opleiding en het hbo-masteropleiding weerspiegelt.

Visie op internationalisering

Het onderwerp internationalisering heeft de opleiding niet expliciet verwerkt in de beoogde leerresultaten. Wel heeft de opleiding haar visie op internationalisering in het vakgebied

gedefinieerd. De afgestudeerde hbo-master Bedrijfsrecht opereert in een complexe, dynamische en internationaliserende samenleving. Hoewel vanuit internationaal perspectief rechtssystemen anders zijn opgebouwd, voornamelijk als het gaat om landen waarbij de Code Civil niet als grondlegger van het nationale recht wordt gebruikt, is kennis van de invloed daarvan op Nederlands recht en daarnaast van bedrijfsjuridische ontwikkelingen in andere landen relevant voor de eigen beroepspraktijk. Het auditpanel ziet dat deze visie, ook wel 'internationalisation@home' genoemd, passend is bij de specifieke doelgroep van de opleiding, namelijk werkende professionals voor wie het niet eenvoudig mogelijk is om voor de opleiding naar het buitenland te gaan.

Onderhoud eindkwalificaties

Uit de door de opleiding verstrekte documentatie én de gesprekken tijdens de audit blijkt dat werkveldvertegenwoordigers, bijvoorbeeld via de werkveldcommissie, doorlopend betrokken worden bij de doorontwikkeling van de opleiding. Twee à drie keer per jaar vindt overleg met de werkveldcommissie plaats. Zij adviseert de hbo-masteropleiding Bedrijfsrecht over relevante trends en ontwikkelingen en dominante thema's binnen het werkveld en valideert het profiel van de professional, het opleidingsprofiel en de eindkwalificaties. Ook beoordeelt de werkveldcommissie steekproefsgewijs de beroepsrelevantie van studentproducten (zie Standaard 11 – Gerealiseerde eindkwalificaties).

Weging en Oordeel

De beoogde eindkwalificaties voor het programma zijn via een gedegen (standaard)proces van ontwikkeling tot stand gekomen. Ze beschrijven aantoonbaar het hbo-masterniveau en zijn georiënteerd op de beroepsuitoefening van de bedrijfsjurist op masterniveau. Tevens is het onderzoekend vermogen op integrale wijze in de (uitwerking van de) eindkwalificaties opgenomen. De internationale focus komt niet expliciet terug in de (uitwerking van) de eindkwalificaties, maar heeft wel degelijk een plaats in het beroeps- en opleidingsprofiel. De werkveldcommissie is betrokken en heeft een actieve rol in het onderhoud van de eindkwalificaties en van het programma. Alles afwegend beoordeelt het auditpanel standaard 1 als **'voldoet'**.

4.2. Programma

Standaard 2: Het programma maakt het mogelijk om passende (professionele of academische) onderzoeks- en beroepsvaardigheden te realiseren.

Toelichting NVAO: Het programma sluit aan bij de actuele (internationale) ontwikkelingen, eisen en verwachtingen in het beroepenveld en in het vakgebied. Academische vaardigheden en/of onderzoeks- en/of beroepsgerichte competenties krijgen invulling op een wijze die past bij de oriëntatie en het niveau van de opleiding.

Bevindingen

Bevindingen generieke audit

Beroeps- en onderzoeksvaardigheden

NCOI Groep ontwikkelt iedere hbo-opleiding samen met de werkveldcommissie en de curriculumcommissie. In het standaard ontwikkelproces (blauwdruk) zijn beroeps- en onderzoeksvaardigheden een standaard onderdeel. Dit leidt ertoe dat in alle hbo-opleidingen expliciet ruimte zit in het programma waar studenten beroeps- en onderzoeksvaardigheden ontwikkelen.

Voor elke hbo-opleiding evalueert de curriculumcommissie jaarlijks het curriculum en neemt een besluit over eventuele aanpassing. Het kernteam voert de verdere operationalisering, uitvoering en monitoring van het curriculum uit.

Praktijkgerichtheid programma

Het auditpanel vindt het praktijkgericht zijn van het programma een sterk punt van de hbo-masteropleiding Bedrijfsrecht. De student verbindt de leerstof uit de diverse masterclasses en de praktijkopdrachten die daaraan verbonden zijn, telkens met de eigen (vraagstukken en ervaringen op de) werkplek. Daar komt bij dat de docenten die NCOI inzet, vrijwel allen een actuele en stevige relatie met de beroepspraktijk onderhouden, waardoor zij tijdens colleges actuele complexe casuïstiek uit de praktijk inbrengen. De interactie tussen de studenten en de docenten en de studenten onderling, vinden studenten en docenten waardevol.

Ontwikkeling beroepsvaardigheden

Het auditpanel stelt vast dat de hbo-masteropleiding Bedrijfsrecht tijdens de masterclasses nadrukkelijk aandacht besteedt aan de ontwikkeling van opleidingsspecifieke kennis en vaardigheden. Zo kan de student in de *Masterclass Contractenrecht* op basis van geïnventariseerde risico's in overeenkomsten en de totstandkoming, de naleving of beëindiging daarvan aandachtspunten voor toekomstige situaties formuleren voor een organisatie. In de *Masterclass Arbeidsrecht* kan de student bijvoorbeeld op een overtuigende manier zijn aanbevelingen ten aanzien van arbeidsrechtelijke vraagstukken uiteenzetten. Studenten 'oefenen' enerzijds met de theoretische kennis door deze in de praktijk toe te passen en zetten anderzijds leerervaringen uit de beroepscontext om in praktijkkennis, zo stelt het auditpanel vast. Ook komen relevante generieke vaardigheden aan bod, zoals onderzoeken, analyseren, adviseren en reflecteren.

Ontwikkeling onderzoeksvaardigheden

NCOI kiest ervoor om onderzoekend vermogen op de volgende wijze en als een rode draad door de opleiding te laten lopen:

- De juiste onderzoekende houding en onderzoeksvaardigheden ontwikkelen de studenten tijdens het begeleidingsprogramma *Master Bedrijfsrecht in de Praktijk (fase 1/4 lessen en fase 2/2 lessen)*. In dit programma worden de methoden en -technieken van onderzoek aangeboden, zoals het formuleren van een actuele en relevante probleem- en vraagstelling, het ontwikkelen van een theoretische onderbouwing en het opstellen van een kwalitatief en kwantitatief praktijkonderzoek.
- De ontwikkeling en toepassing van onderzoekend vermogen komt in de masterclasses aan bod. De opdrachten stimuleren studenten bijvoorbeeld om een (kort) onderzoek uit te voeren dat aansluit bij de inhoud van de Masterclass en tijdens iedere Masterclass gaan studenten aan de slag met het zoeken, vergelijken en samenvatten van relevante artikelen

die aansluiten bij de inhoud van de betreffende Masterclass. Studenten leren kritisch te kijken naar de kwaliteit van bronnen en ze worden gestimuleerd om kritisch na te denken over bedrijfsjuridische thema's en vraagstukken.

Het auditpanel stelt vast dat de studenten de opgedane onderzoeksvaardigheden toepassen in de eindopdrachten van de masterclasses en tijdens het afstuderen. Wat het auditpanel betreft kunnen de studenten nog wel meer diepgang in het onderzoek aanbrengen (zie Standaard 11).

Actualiteit programma

Het kernteam van de hbo-masteropleiding Bedrijfsrecht is verantwoordelijk voor de actualiteit van het programma, de selectie van basisliteratuur en de te gebruiken artikelen. Het auditpanel heeft (een selectie uit) de literatuur (studieboeken) bekeken die de opleiding gebruikt. De (vak)literatuur is inhoudelijk relevant en van voldoende niveau. De werkveldcommissie speelt, zoals in de standaard cyclus door NCOI is vastgelegd, een belangrijke rol in het actueel houden van het programma van deze opleiding. Dit werd het auditpanel duidelijk uit de verslagen van de diverse commissies en uit het gesprek met werkveldvertegenwoordigers.

Het auditpanel stelt vast dat het huidige curriculum - en het beoogde nieuwe curriculum nog nadrukkelijker - anticipeert op verschillende actuele ontwikkelingen in het juridische domein (zie Standaard 3 – Inhoud programma). Zo bespreken docenten in de masterclasses bijvoorbeeld de voortgaande juridisering van de samenleving, de groeiende behoefte aan compliance en meer klantgerichte dienstverlening en de kwaliteit en de doelmatigheid van de juridische dienstverlening.

Weging en Oordeel

Het auditpanel waardeert vooral de beroepsgerichtheid van het programma in positieve zin. Evenals de studenten en de docenten vindt het auditpanel de interactie tussen de studenten en de docenten en tussen de studenten onderling een sterk punt. De docenten staan vrijwel allen met één been in de beroepspraktijk en gebruiken hun actuele praktijkervaring ter verrijking van het onderwijs. Het ontwikkelen van beroepsvaardigheden en het onderzoekend vermogen heeft een duidelijke plaats binnen het curriculum en de eindopdrachten van de masterclasses. De opleiding houdt volgens de vaste NCOI-systematiek en in samenspraak met de werkveldcommissie het programma up-to-date. Op basis van de bevindingen beoordeelt het auditpanel standaard 2 als **'voldoet'**.

Standaard 3: De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Toelichting NVAO: De leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma.

Bevindingen

Bevindingen generieke audit

Inhoud

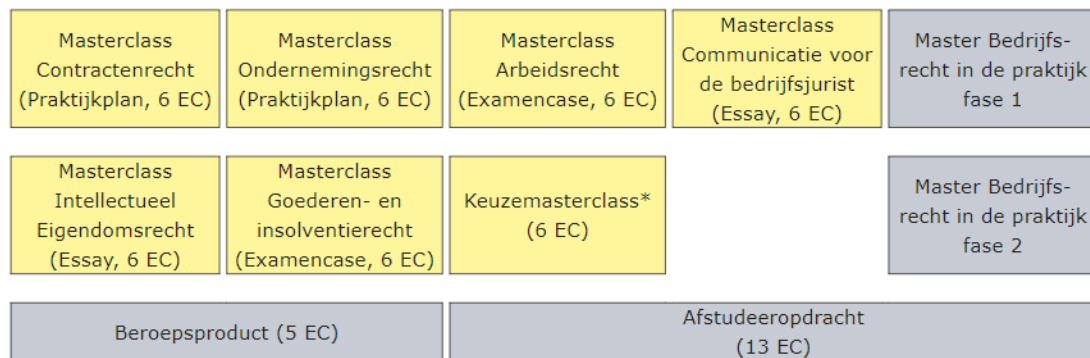
Voor elke hbo-opleiding werkt het betreffende kernteam de beoogde leerresultaten uit in kennis, vaardigheden en attitude. Voor elke onderwijsseenheid formuleert het kernteam algemene leerdoelen. Onderwijsseenheden binnen masteropleidingen zijn 'masterclasses'. De curriculumcommissie stelt de algemene leerdoelen vast. De curriculumcommissie toetst onder andere aan de hand van evaluaties of de doelen (kunnen) worden behaald.

Internationalisering

Internationalisering@home is door NCOI Groep op praktische wijze vormgegeven door de inzet van internationaal georiënteerde literatuur, internationale casuïstiek, docenten met een internationale expertise of opdrachten in een internationale context. In deze benadering vormt het internationaal bewustzijn de leidraad waarmee de internationale context in perspectief gezet wordt. Het panel acht dit een voor de specifieke doelgroep van studenten passende benadering.

Opbouw en inhoudelijke samenhang programma

In onderstaande figuur volgt een schematisch programmaoverzicht van het huidige programma. De samenhang in de hbo-masteropleiding Bedrijfsrecht komt tot stand doordat de opleiding het onderwijs heeft gegroepeerd in masterclasses, waarin de voor een bedrijfsjurist relevante thema's op een logische wijze uiteen worden gezet. Het programma bevat een degelijke theoretische basis waarin een relevant pakket aan wetenschappelijke juridische theorieën en modellen is verwerkt en waar - zoals eerder aangegeven - een praktijkgerichte invulling aan is gegeven. Het auditpanel stelt vast dat er binnen de opleiding een gepast evenwicht is tussen theorie en praktijk. De studenten vinden dat de meeste masterclasses uitdagende leerstof bevatten en bijdragen aan hun ontwikkeling, zo blijkt uit het Studentenhoofdstuk dat is opgenomen in de Zelfevaluatie.

Figuur 1 – Schematisch programmaoverzicht

De herziene eindkwalificaties hebben geleid tot aanpassing van de algemene leerdoelen en aanscherping van de masterclasses. Per december 2021 is het nieuwe curriculum voor het studiejaar 2022-2023 in grote lijnen vastgesteld. De drie Masterclasses *Communicatie voor de bedrijfsjurist*, *Intellectueel Eigendomsrecht* en *Goederen- en insolventierecht* worden voor een deel verplaatst naar andere masterclasses en voor een deel vervangen door de Masterclasses *Security, Privacy & Compliance* en *Bijzondere overeenkomsten*. Daarnaast zijn drie

keuzespecialisaties³ opgenomen. Hiermee verwacht NCOI de tevredenheidscijfers met betrekking tot de relevantie van inhoud van de masterclasses voor de eigen specifieke juridische context waarin de student werkzaam is, verder te verhogen. Net als de studenten vindt het auditpanel de intrede van keuzemasterclasses zinvol. Het auditpanel vindt het positief dat de opleiding met het nieuwe programma de meer klassieke juridische vakken enigszins loslaat en sterker inspeelt op ontwikkelingen in de actuele juridische beroepspraktijk en in de samenleving.

Relatie eindkwalificaties en programma

Het auditpanel stelt vast dat het huidige programma in grote mate is afgestemd op de beoogde leerresultaten (zie Standaard 1). De opleiding toont dit in een competentiematrix aan. In de beschrijving van iedere masterclass staat daarnaast vermeld aan welke algemene leerdoelen de student tijdens die betreffende masterclass dient te werken. Tijdens de *Tussentijdse beoordeling* adviseerde het toenmalige auditpanel de opleiding om te analyseren waar in het curriculum systematisch aandacht werd besteed aan de benodigde kennis en vaardigheden voor de competenties *Juridische risico's inventariseren*, *Juridisch beheersen*, *Juridisch toezicht houden*. Uit de recente auditgesprekken blijkt dat in meerdere masterclasses nu op organische wijze aandacht uitgaat naar het gebruik van technologie ter ondersteuning van deze bedrijfsjuridische processen. In de Masterclass *Intellectueel Eigendomsrecht* is bijvoorbeeld Privacybescherming en Privacyrecht toegevoegd vanwege de ontwikkelingen in (juridische) softwareapplicaties, systemen en databases. Het meer expliciteren van deze elementen in het programma vindt het auditpanel belangrijk (zie Hoofdstuk 6 – Aanbevelingen).

Tijdens de online audit heeft het auditpanel inzage gekregen in de verdere uitwerking van het nieuwe programma voor het studiejaar 2022-2023. In het nieuwe programma is de relatie tussen de masterclasses en vier van de vijf eindkwalificaties duidelijk zichtbaar. De nieuwe eindkwalificatie *Management van juridische processen* die een samenvoeging van de oude eindkwalificaties *Juridisch beheersen* en *Juridisch toezichthouden* is, krijgt volgens het auditpanel nog beperkt plaats krijgt in het nieuwe curriculum. Het auditpanel verwacht dat een groter aandeel van het programma aan deze eindkwalificatie valt toe te wijzen. In de meest voorkomende functies waarin de student werkzaam is, is het managen en transformeren van processen namelijk een kerntaak (zie Standaard 1 – Beoogde leerresultaten). Bovendien heeft de beoogde eindkwalificatie een prominente rol in het nieuwe afstuderen (zie Standaarden 10 en 11 – Toetsing en Gerealiseerde leerresultaten). Het verstevigen van deze elementen aansluitend bij de herziene eindkwalificatie vindt het auditpanel noodzakelijk (zie Hoofdstuk 6 – Aanbevelingen). Het auditpanel heeft in het ontwerp van het nieuwe programma al wel een aantal thema's gezien die relevante aanknopingspunten bevatten.

Internationalisering

Het auditpanel constateert dat in het programma internationale elementen zitten. De hbo-masteropleiding Bedrijfsrecht geeft uitvoering aan 'internationalisation@home' via de vakinhoud, aandacht voor interculturele casuïstiek en internationale literatuur. Het gebruik van artikelen uit internationale wetenschappelijke tijdschriften zorgt ervoor dat studenten het Nederlandse bedrijfsrecht ook in een internationaal perspectief kunnen beschouwen.

Weging en Oordeel

Het auditpanel is positief over de inhoud van het huidige en nog meer over de inhoud van het nieuwe programma. De opleiding kent een samenhangend programma waarin de beoogde leerresultaten de rode draad vormen en structureel zijn verwerkt in de leerdoelen. Internationalisering is, passend bij het concept van 'internationalisation@home', uitgewerkt en aanwezig in het programma.

³ Dit betreffen de specialisaties Herstructurering en reorganisatie (bijvoorbeeld Masterclass *Arbeidsrecht en Reorganisatie*), Internationaal (bijvoorbeeld Masterclass *International Business law*) of Keuzeprogramma (bijvoorbeeld Masterclass *Effectief beïnvloeden en overtuigen*).

Op basis van de contouren van het nieuwe programma en de voorbeelden die de docenten daarbij aanhaalden, lijkt de opleiding de ingrediënten in huis te hebben om de beoogde eindkwalificatie *Managen van juridische processen* een passende plaats te geven in het nieuwe programma. Vooral nog is daar in het huidige en in de beschrijving van het nieuwe programma nog (te) beperkt aandacht voor. Het huidige programma biedt studenten dus niet de mogelijkheid om deze eindkwalificatie te halen. Dit maakt dat het auditpanel voor standaard 3 komt tot het oordeel '**voldoet ten dele**'.

In dit oordeel heeft het auditpanel meegewogen dat de docenten het actuele thema (h)erkennen en het als zodanig op organische wijze aan bod laten komen in het huidige programma. Het verstevigen en meer expliciteren van het thema *effectief en efficiënt regisseren van organisatieprocessen*, met aandacht voor *juridisch proces- en kwaliteitsmanagement, kennis- en informatiemanagement en innovatie door technologische ontwikkelingen*, aansluitend bij de beoogde eindkwalificatie vindt het auditpanel belangrijk. Het auditpanel acht het haalbaar dat de opleiding deze verbeteringen binnen twee jaar realiseert.

Standaard 4: De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Toelichting NVAO: De vormgeving van het programma draagt bij aan de realisatie van de beoogde leerresultaten. De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten een actieve rol nemen in de vormgeving van het eigen leerproces (*student-centred*). De inrichting van de leeromgeving past bij de onderwijsvisie van de instelling. Indien het onderwijs in een andere taal dan het Nederlands wordt verzorgd, motiveert de opleiding deze keuze. Dit geldt ook indien de opleiding een anderstalige opleidingsnaam hanteert.

Bevindingen

Bevindingen generieke audit 2021-2022

Leeromgeving

De aangepaste visie van NCOI Groep op het onderwijs luidt: 'Onderwijs draagt bij aan de ontwikkeling van professionals op hun persoonlijke leerweg, ondersteunt in wat nodig is om doelgericht deze leerweg te bewandelen en biedt wat gevraagd wordt op de arbeidsmarkt.' Deze visie, waarin *een leven lang ontwikkelen* een belangrijke rol speelt, is leidend voor het vormgeven van het onderwijsprogramma. De visie op onderwijs van NCOI Groep kent drie pijlers: valideren, opleiden en professionaliseren.

Het didactisch concept van NCOI Groep bestaat uit het verbinden van drie leersituaties: leren door interactie, leren in de (beroeps-)context en leren van experts. De didactiek, pedagogiek en andragogiek (leren van volwassenen) is toegespitst op de verschillende doelgroepen en het niveau van de opleiding.

Flexibiliteit

Het uitgangspunt is een flexibele onderwijslogistiek die bijdraagt aan flexibiliteit voor de student. NCOI Groep organiseert klassikaal onderwijs waarbij deeltijd en duale studenten meerdere keren per jaar verschillende onderwijsseenheden op verschillende locaties kunnen doorlopen. Studenten hebben ook de mogelijkheid om via e-learning of virtual classroom deze onderwijsseenheden te doorlopen.

Vormgeving

NCOI Groep legt generieke uitgangspunten voor het vormgeven van onderwijsprogramma's vast. De uitgangspunten voor het vormgeven van de onderwijsprogramma's zijn:

Opleidingsvariant	Uitgangspunten
Deeltijd en dual	NCOI Groep heeft een 'blauwdruk' die leidend is voor alle onderwijsprogramma's. Deze opzet laat studenten de leerstof en de beroepsmethode integratief toepassen in een (of meerdere) beroepsproduct(en). De uitgangspunten van de blauwdruk zijn: de individuele behoefte van de student en de studeerbaarheid van het programma. In de vormgeving van een onderwijsprogramma houdt NCOI Groep rekening met: de (werk)omgeving en ervaring van de student, feedback en eigen verantwoordelijkheid.

Didactische concept: Structuur en opbouw

Het auditpanel vindt dat de hbo-masteropleiding Bedrijfsrecht een didactisch model hanteert dat zorgvuldig is toegesneden op de doelgroep en effectief werkt. Zoals in het grijze kader is aangegeven, maakt de opleiding gebruik van drie leersituaties: leren door interactie, leren in de (beroeps-)context en leren van experts. Kenmerk van het didactisch concept is de sterke verbondenheid tussen deze drie leersituaties, die in samenhang de transfer van kennis ondersteunen.

- Leren door interactie: studenten leren met en van elkaar en van de docent. Daarbij is het niet van belang in welke context deze interactie plaatsvindt, maar dat het onderwijs de interactie faciliteert.
- Leren in de (beroeps)context: kennis krijgt betekenis wanneer vakinhoud of vaardigheden in een specifieke context toegepast kunnen worden.
- Leren van experts: studenten leren zowel formeel als informeel van experts in het vakgebied door het lezen van literatuur, begeleiding door experts en uitwisseling van informatie en ervaringen met experts.

De opleiding wordt zowel aan de duale als aan de deeltijd studenten op verschillende manieren aangeboden. Ten eerste verzorgt de opleiding klassikaal onderwijs. Sinds september 2020

volgen studenten de opleiding via een Virtual Classroom, vanwege de intrede van COVID-19 (zie verder). Door de positieve ervaringen van docenten en studenten met deze Virtual Classroom kunnen de studenten nu tevens kiezen om de opleiding volledig via deze variant te volgen. Ten derde kunnen de studenten kiezen om de opleiding volledig via e-learning te volgen. Tot slot kunnen de studenten sinds september 2018 de blended learning variant volgen via Hogeschool NTI onder verantwoordelijkheid van NCOI. Het online leren vullen studenten in deze variant aan met on- en offline contactmomenten. Het auditpanel stelt vast dat de inhoud van de masterclasses, de opdrachten, de examinatoren en de toetsing, ongeacht de onderwijsvorm, hetzelfde zijn.

Studeerbaarheid en studievoortgang

De modulaire opbouw van het programma en de logistieke inrichting van NCOI bieden de student de ruimte om de opleiding te vertragen of te versnellen als de situatie daarom vraagt. Het auditpanel stelt (ook) voor deze opleiding vast, dat de flexibiliteit goed aansluit bij het profiel van de student waar NCOI zich op richt: een student die naast zijn studie ook werkzaam is. Daarnaast constateert het auditpanel dat de opleiding de studeerbaarheid van het programma structureel monitort. Zo heeft zij afgelopen periode de studiebelastingsuren per Masterclass in kaart gebracht om ervoor te zorgen dat de studeerbaarheid van elke Masterclass in orde is. Daarnaast ontwikkelde de opleiding een servicemodule *HBO Master Bedrijfsrecht*. Deze module bestaat uit een online leeromgeving die studenten informatie geeft over de basiselementen van de juridische praktijk, zoals het gebruik van de *Leidraad voor juridische auteurs*. De studenten met wie het auditpanel sprak, zijn in grote lijnen positief over de studeerbaarheid. Wel vinden zij de studie pittig door de combinatie werk-privé. Het is dus wel noodzakelijk dat je als student goed kunt plannen en dat je de zelfstudie-uren optimaal benut. Dit blijkt tevens uit het Studentenhoofdstuk dat is opgenomen in de Zelfevaluatie.

COVID-19

Het auditpanel vindt dat de opleiding zorgdraagt voor een studeerbaar programma, ook gedurende de coronacrisis. Door de uitbraak van COVID-19 en de daaropvolgende RIVM-maatregelen zijn de onderwijsactiviteiten aangepast. De fysieke lessen zijn omgezet naar de Virtual Classroom. Alhoewel de grote meerderheid van de studenten klassikaal onderwijs en het persoonlijke en informele contact met medestudenten buiten de fysieke lessen om prefereren, geven ze aan het fijn te vinden dat de lessen wel online doorgang vinden. De studenten met wie het auditpanel sprak, vinden de Virtual Classroom een mooi alternatief. Deze variant biedt studenten – in tegenstelling tot de e-learningvariant - de gelegenheid om online de interactie met (docenten en) medestudenten aan te gaan en met elkaar samen te werken, zonder dat ze daarvoor hoeven af te reizen. Uiteraard doen zich weleens technische storingen of verbindingproblemen voor bij docenten en/of studenten. Waar mogelijk werkt NCOI aan passende oplossingen. Voor studenten die (ten tijde van COVID-19) vertraging opliepen, omdat zij (i) geen onderwijs via de Virtual Classroom wilden volgen, (ii) NCOI niet alle modules via Virtual Classroom kon aanbieden of (iii) de studie in het gedrang kwam vanwege de combinatie werk-privé, heeft NCOI de switchgarantie geïntroduceerd. Dit houdt in dat iedere student zijn studievariant kan heroverwegen. Het auditpanel vindt dit een mooi initiatief.

Weging en Oordeel

De vormgeving van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te behalen. De hbo-masteropleiding Bedrijfsrecht hanteert een didactisch concept dat goed aansluit bij de volwassen doelgroep en dat door studenten wordt gewaardeerd. Het curriculum is flexibel georganiseerd en biedt studenten mogelijkheden tot temporisering. De hbo-masteropleiding Bedrijfsrecht gaat daarnaast goed om met de beperkingen door COVID-19. Zij is in staat een studeerbaar programma te behouden voor de studenten. Op basis van het bovenstaande beoordeelt het auditpanel standaard 4 als **'voldoet'**.

Standaard 5: Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.

Toelichting NVAO: De gehanteerde toelatingseisen zijn realistisch met het oog op de beoogde leerresultaten.

Bevindingen**Bevindingen generieke audit 2021-2022***Toelatingseisen*

NCOI Groep hanteert de wettelijke toelatingseisen. In de generieke Onderwijs- en Examenregeling (hierna: OER) staan voor alle opleidingsvarianten de algemene toelatingseisen beschreven. In de opleidingsspecifieke OER, indien van toepassing, staan de opleidingsspecifieke toelatingseisen. Jaarlijks evalueert het kernteam de toelatingseisen en adviseert het instellingsbestuur omtrent eventuele aanpassingen. NCOI Groep hanteert de volgende uitgangspunten voor toelatingseisen per opleidingsvariant:

Situatie student	Instroom in opleidingsvariant
Beroepscontext relevant voor opleiding	Duaal
Beroepscontext niet relevant voor opleiding	Deeltijd

Alle opleidingen binnen NCOI Groep werken met een online toelatingstool (ENTREE). Studenten voeren hier persoons-, opleidings- en werkplekgegevens en hun arbeidsverleden in. De toelatingscommissie bepaalt aan de hand van de toelatingseisen of een relevante beroepscontext aanwezig is. Een relevante beroepscontext bestaat uit: minimaal twee jaar relevante werkervaring, aansluiten van taken bij de inhoud en het niveau van de te volgen opleiding. In de deeltijd opleidingsvariant ontbreekt een relevante beroepscontext. Studenten voeren in deze opleidingsvariant een verplichte stage uit.

NCOI Groep heeft aanvullende toelatingseisen voor masteropleidingen. Studenten zonder relevante vooropleiding kunnen via een instroomprogramma toegelaten worden tot de betreffende masteropleiding.

Vrijstellingen

Voor het verlenen van vrijstellingen heeft NCOI Groep een standaard werkproces. Studenten dienen bij de examencommissie een verzoek in voor vrijstellingen. De examencommissie laat zich voor het beoordelen van het verzoek ondersteunen door een vrijstellingscommissie. De vrijstellingscommissie toetst of de student voldoet aan de opgestelde criteria om vrijstellingen te verlenen.

Doelgroep

NCOI Groep omschrijft haar doelgroep (de duale- en deeltijdstudent) als een student tussen de 30 en 55 jaar oud die werkt, afhankelijk van de keuze van zijn opleiding, op operationeel, tactisch of tactisch-strategisch niveau. De voornaamste reden om verder te studeren is onder meer baanbehoud of het vergroten van de kans op een nieuwe functie, binnen of buiten de huidige organisatie.

Toelating

NCOI heeft de vooropleidingseisen van de hbo-masteropleiding Bedrijfsrecht vastgelegd in het opleidingsspecifieke deel van de Onderwijs- en Examenregeling. Daaruit blijkt dat de opleiding de wettelijk vastgestelde toelatingseisen hanteert. Voorts stelt de opleiding eisen aan de praktijkomgeving van de student.

NCOI heeft een toelatingscommissie die ook voor de hbo-masteropleiding Bedrijfsrecht beoordeelt of een aspirant-student aan de gestelde voorwaarden voor een opleiding voldoet. Daarnaast beoordeelt zij of de functie en de werkplek van de studenten voldoen aan de eisen om toegelaten te worden tot de duale variant. De student levert een dossier aan met onder meer een uitgebreide beschrijving van functie en werkzaamheden en een verklaring waarin de werkgever aangeeft de student te zullen ondersteunen en faciliteren bij de uitvoering van opdrachten van de opleiding. Bij twijfel schakelt de toelatingscommissie een begeleider in die de werkplek bezoekt en deze checkt op geschiktheid. Indien NCOI, na het nader onderzoek, nog twijfelt aan de geschiktheid van de functie en/of werkomgeving, wordt de student afgewezen voor de duale variant, maar kan hij worden toegelaten tot de deeltijdse opleiding. De student is dan zelf verantwoordelijk voor een passende werk- of stageomgeving, zodat hij in de opleiding gebruikmaakt van reële praktijksituaties.

Instream

Het betreft een kleinschalige opleiding. De opleiding heeft momenteel 42 studenten (peildatum 6 december 2021), waarvan 17 studenten de deeltijd- en 25 studenten de duale variant volgen. 12 studenten volgen de blended learning variant.

Kenmerkend voor deze opleiding is de instroom van ambitieuze studenten die zeer gemotiveerd zijn om naast hun werk een opleiding te volgen en in korte tijd op hoog niveau kennis willen vergaren. De instroom is tevens divers. Studenten hebben verschillende vooropleidingen, maar zijn wel veelal werkzaam in de private of de publieke sector (bijvoorbeeld zorginstellingen, banken, advocatenkantoren, woningbouwcoöperaties, verzekeringsmaatschappijen en charitatieve instellingen) en niet alleen op het gebied van Bedrijfsrecht, maar ook in de hoek van Bestuurskunde (voorbeelden van functies zijn: riskmanager, procurement officer, compliance officer, (directie)secretaris of rechtsbijstandjurist). Dit past bij het doel en de achtergrond van de opleiding. Het auditpanel ziet net als de studenten duidelijk de meerwaarde van de diversiteit aan achtergronden. Dit zorgt voor dynamiek en verschillende perspectieven die bij elkaar komen, met name in de klassikale lessen en in de Virtual Classroom.

Met de introductie van de keuzeprogramma's (zie Standaard 3) verwacht NCOI de instroom van de studenten te verhogen. Het auditpanel vindt het verstandig dat NCOI hier aandacht voor heeft, omdat het ten goede komt aan de kwaliteit van de opleiding en de interactie tijdens de masterclasses.

Weging en Oordeel

De opleiding hanteert de wettelijke instroomeisen. Zij stelt aanvullende eisen aan de werkplek, zodat de duale student zijn werkplek als leeromgeving kan gebruiken voor het uitvoeren van opdrachten voor zijn studie. De opleiding past deze eisen toe via een heldere toelatingsprocedure. De opleiding kent een brede instroom van studenten met een bachelordiploma in verschillende vakgebieden. De studenten ervaren de meerwaarde van deze diversiteit in de klas. Hoewel het auditpanel graag ziet dat de instroom in de opleiding toeneemt, doet dat niets af aan zijn positieve oordeel op deze standaard. Op basis van het bovenstaande beoordeelt het auditpanel standaard 5 als **'voldoet'**.

4.3. Personeel

Standaard 6: Het docententeam is gekwalificeerd voor de inhoudelijke en onderwijskundige realisatie van het programma en de omvang ervan is toereikend.

Toelichting NVAO: De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen. Docenten beschikken over voldoende beheersing van de taal waarin zij doceren. Het personeelsbeleid draagt daar aan bij. Er is voldoende personeel beschikbaar om de opleiding te verzorgen en de studenten te begeleiden.

Bevindingen

Bevindingen generieke audit 2021-2022

Beleid

NCOI Groep legt haar personeelsbeleid vast in het beleidsplan (freelance) professionals. Voor alle medewerkers zijn vaste profielbeschrijvingen aanwezig.

Er zijn twee groepen medewerkers: vaste medewerkers en freelance professionals. De vaste medewerkers zijn verantwoordelijk voor organisatorische processen zoals onderwijslogistiek, planning, administratie, studiebegeleiding en kwaliteitsbewaking. Deze groep is ook verantwoordelijk voor onderwijskundige en didactische innovaties. De freelance professionals zijn verantwoordelijk voor het uitvoeren van het onderwijs en de examinering. De samenwerking van vaste medewerkers en freelance professionals leidt tot (1) continuïteit in de organisatie en (2) actuele vakinhoudelijke ontwikkelingen in het onderwijs. Met een pool van freelance professionals is NCOI Groep ervan verzekerd over voldoende gekwalificeerde docenten te beschikken.

NCOI Groep hanteert voor de freelance professionals een strikte rollenscheiding: begeleider, beoordelaar, docent en ontwikkelaar. Een freelance professional kan niet meerdere rollen tegelijkertijd vervullen voor één (groep) student(en).

Deskundigheidsbevordering

Voor alle freelance professionals organiseert NCOI Groep diverse professionaliseringsmomenten.

Er zijn opstartbijeenkomsten, vakoverleggen, kalibreersessies en nieuwsbrieven om de freelance professionals te professionaliseren en te informeren. Van iedere freelance professional verwacht NCOI Groep dat hij bij elke bijeenkomst een keer per twee jaar aansluit. De freelance professionals zijn zelf verantwoordelijk voor hun vakinhoudelijke professionalisering.

Er zijn aparte professionaliseringsprogramma's op het gebied van didactiek, toetsing en beoordeling.

Voor alle examinatoren (profiel beoordelaar) is er een verplichte training voor Basis Kwalificatie Examinering (hierna: BKE). NCOI Groep streefde ernaar deze training verplicht te stellen vanaf studiejaar 2020-2021. Vanwege COVID-19 is dat niet gelukt. Vanaf september 2021 is het voor beoordelaars die betrokken zijn bij eindwerken, en voor leden van de examencommissies, mogelijk het scholingsprogramma te volgen. Alle andere examinatoren volgen daarna.

Beoordelingscyclus

NCOI Groep beoordeelt haar freelance professionals op basis van de studentevaluaties. De minimale acceptabele score is een 8,0 op een schaal van 1 tot 10. Freelance professionals die lager scoren dan een 8,0 hebben een gesprek met de betreffende coördinator van NCOI Groep. Ze bespreken de oorzaak en mogelijke verbeteringen. Als een freelance professional onder de 8 blijft scoren, zet NCOI Groep deze professional niet meer in.

Kwaliteiten docententeam

De hbo-masteropleiding Bedrijfskunde werkt met een kernteam dat verantwoordelijk is voor de inhoud van het onderwijs. Een vaste pool van tien freelance professionals⁴ die al lange tijd aan de opleiding verbonden is, is daarnaast verantwoordelijk voor de uitvoering van het onderwijs en de examinering. Zij zijn ruim voldoende gekwalificeerd en hun expertise sluit aan bij de inhoud van het huidige curriculum, zo constateert het auditpanel. Alle professionals zijn in het bezit van een masterdiploma en één van hen is gepromoveerd. Uit de cv's maakt het auditpanel op dat docenten zijn opgeleid in de vakgebieden die relevant zijn voor de hbo-masteropleiding Bedrijfsrecht. Het auditpanel heeft verder vastgesteld dat het merendeel van de docenten relevante praktijkervaring heeft (gehad). Daarnaast bleek uit het auditgesprek, dat de docenten deelnemen aan de door NCOI georganiseerde professionaliseringsbijeenkomsten.

⁴ Hierbij zijn de freelance professionals die de keuzemasterclasses geven niet meegeteld.

Het auditpanel waardeert dat NCOI het profiel van de freelance professionals die het afstuderen begeleiden en beoordelen, heeft aangescherpt en nog meer gericht heeft op het juridisch vakgebied. NCOI heeft na de *Tussentijdse beoordeling* afscheid genomen van de professionals die niet voldeden aan het bijgestelde profiel, en vervolgens nieuwe afstudeerbegeleiders aangetrokken die daaraan wel voldeden. Het auditpanel gaat ervan uit dat dit van positieve invloed is op het gerealiseerde eindniveau, waarin het auditpanel nog ruimte voor verbetering ziet (zie Standaard 11). Bovendien sluit het auditpanel zich aan bij het voornemen van NCOI om de pool van freelance professionals met expertise op juridisch gebied verder te vergroten. Kijkend naar het nieuwe programma dan is versterking op het vlak van (technologie ter ondersteuning van) het managen van juridische processen mogelijk, zowel in het docententeam als in de werkveldcommissie (zie Standaard 3 – Inhoud programma en Hoofdstuk 6 – Aanbevelingen).

Uit de evaluaties en de auditgesprekken blijkt dat studenten en alumni tevreden zijn over de inhoudelijk kwaliteit en over de betrokkenheid van de docenten. De docenten beschikken over de juiste expertise, brengen actuele en relevante casuïstiek in en zijn gedreven. Docenten die het auditpanel sprak, zijn positief over de professionele ondersteuning en goed geregelde logistiek rondom de masterclasses vanuit NCOI (bijvoorbeeld de tijdige aanlevering van lesmateriaal en de voorzieningen op de leslocatie).

COVID-19

Het programma dat NCOI voor de Virtual Classroom beschikbaar heeft (Vitero Inspire), faciliteert docenten in voldoende mate. Zij hebben van NCOI een passende training gehad over de werking van het programma en kunnen met vragen terecht bij een aparte helpdesk. Aanvullend zijn door middel van nieuwsbrieven, vervolgtrainingen en workshops updates en tips gedeeld over het verzorgen van kwalitatief onderwijs in een digitale setting. Studenten geven in evaluaties aan dat er hier en daar nog ruimte voor verbetering is in de digitale vaardigheden van docenten met het online lesgeven. Inmiddels heeft NCOI een workshop 'online lesgeven' beschikbaar waar docenten tips krijgen om de lessen meer interactief te maken. NCOI zal de komende tijd een vinger aan de pols houden om ervoor te zorgen dat toekomstige studenten die voor dit type onderwijs kiezen, les krijgen van een docent die in dit kader voldoende vaardig zijn. Docenten met wie het auditpanel sprak, waardeerden ten tijde van COVID-19 de flexibiliteit van NCOI. Zij zetten de student centraal en trof waar nodig goede maatregelen, zo geven docenten aan.

Weging en Oordeel

Docenten beschikken over de juiste vakinhoudelijke kennis om de huidige masterclasses te verzorgen. Ze staan met één been in de beroepspraktijk, waardoor theorie en praktijk zich in de lessen met elkaar verweven. NCOI heeft aantoonbaar ingezet op verbetering van de methodologische expertise van de pool met freelance professionals. Studenten zijn positief over de docenten. De didactische vaardigheden van een aantal docenten kunnen, mede met het oog op het huidige onlineonderwijs, nog wel versterkt worden. Bovendien verdient tijdens de implementatie van het nieuwe programma uitbreiding van de expertise op het vlak van de eindkwalificatie *Managen van juridische processen* aandacht. Ondanks deze ontwikkelsuggesties is het auditpanel positief over de expertise van de docenten. Het auditpanel beoordeelt standaard 6 als **'voldoet'**.

4.4. Voorzieningen

Standaard 7: De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Toelichting NVAO: De huisvesting van de opleiding en de voorzieningen passen bij de beoogde leerresultaten en de onderwijsleeromgeving.

Bevindingen

Bevindingen generieke audit 2021-2022

Huisvesting

NCOI Groep legt het beleid van huisvesting en onderwijsvoorzieningen vast in het beleidsplan voorzieningen. Alle voorzieningen zijn ook toereikend voor studenten met een functiebeperking.

Voor de duale en deeltijd opleiding zijn er eigen leslocaties in Utrecht, Eindhoven, Amsterdam, Zwolle en Rotterdam. Deze leslocaties zijn in het pand van Business Centre Nederland (hierna: BCN) en volledig uitgerust met alle noodzakelijke voorzieningen. NCOI Groep gebruikt ook andere locaties in Nederland. Deze locaties voldoen aan dezelfde standaard als die van de voorzieningen van BCN. Per opleiding huurt NCOI Groep opleidings specifieke voorzieningen in.

Virtual Classroom

Onderwijs wordt ook verzorgd in de Virtual Classroom (VC). Dit is een virtuele plek waar studenten en docenten via de computer in een digitale ruimte bijeenkomen. De VC bootst een fysiek klaslokaal na waarin docenten live les kunnen geven aan een groep studenten en er zijn verschillende toepassingen om interactie en samenwerking te faciliteren.

Materiële voorzieningen

NCOI Groep voorziet, naast de VC, in de online leeromgeving e-Connect. Deze leeromgeving biedt de mogelijkheid om de studenten te voorzien van informatie. Ze bevat informatie over de vakinhoud en relevante ontwikkelingen over de opleiding van studenten. Het is een standaard werkwijze dat opdrachten ingeleverd worden via de online leeromgeving. De online leeromgeving fungeert als communicatieplatform om kennis te delen en om contact tussen docenten en medestudenten te faciliteren. Studenten hebben zelf de mogelijkheid om actief te participeren op het communicatieplatform.

Ook heeft NCOI Groep een eigen ERP-systeem, Olympus. Zij werkt aan de ontwikkeling van een nieuw systeem.

Literatuur

NCOI Groep stelt alle noodzakelijke en verplichte literatuur uiterlijk twee weken voorafgaand aan de start van de betreffende onderwijseenheid beschikbaar. NCOI Groep vergoedt voor iedere student eenmalig een abonnement op de Koninklijke bibliotheek of een (universiteits-)bibliotheek. Online en offline bronnen, zoals (wetenschappelijke) literatuur of artikelen, zijn via dit abonnement beschikbaar voor studenten.

Fysieke en digitale omgeving

De klassikale lessen worden normaliter verzorgd op BCN-locaties of vergelijkbare externe locaties in Nederland. De studenten zijn tevreden over deze locaties en de faciliteiten die deze locaties bieden. De digitale informatievoorziening wordt geregeld via het platform e-Connect. NCOI is voortdurend bezig met het optimaliseren van deze online leeromgeving met als doel om de gebruiksvriendelijkheid verder te verbeteren. Tijdens de online auditdag heeft het auditpanel een korte digitale impressie gekregen van e-Connect. Het auditpanel constateert dat de opleidingsvoorzieningen in orde zijn.

Door de coronamaatregelen was de opleiding genoodzaakt om volledig online les te gaan geven. Alle docenten en studenten zijn geïnformeerd over de Virtual Classroom en NCOI heeft, zoals eerder gesteld, trainingen georganiseerd om docenten bekend te maken met de werking daarvan. De studenten waarmee het auditpanel sprak, zijn over het algemeen positief over de werking van de Virtual Classrooms (zie Standaarden 3 en 6).

Tot september 2020 hadden de studenten toegang tot de juridische database Rechtsorde. Zoals in het grijze kader staat beschreven, vergoedt NCOI het abonnement van een bibliotheek, bijvoorbeeld van een universiteitsbibliotheek of de Koninklijke Bibliotheek. NCOI kijkt momenteel naar de mogelijkheden om (Master) studenten rechtstreeks toegang te geven tot een grootschalige online juridische databank. Het auditpanel beschouwt een dergelijke databank net als de studenten, als een goede en noodzakelijke aanvulling op de voorzieningen.

Weging en Oordeel

Het auditpanel ziet dat de opleidingsvoorzieningen adequaat zijn. Daarnaast vindt het auditpanel het digitale platform e-Connect op orde en juicht het de beoogde toegang tot een online juridische databank toe. Met de Virtual Classroom biedt de opleiding een passend alternatief voor fysiek onderwijs. Het auditpanel ziet dat de opleiding vinger aan de pols houdt en diverse functionaliteiten heeft verbeterd. Al met al concludeert het auditpanel dat de huisvesting en de materiële voorzieningen toereikend zijn en voldoen aan de basiskwaliteit. Het auditpanel beoordeelt standaard 7 dan ook als **'voldoet'**.

Standaard 8: De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Toelichting NVAO: Studenten ontvangen een passende begeleiding (ook in het geval van een functiebeperking). De informatievoorziening van de opleiding is adequaat.

Bevindingen

Bevindingen generieke audit 2021-2022

Studiebegeleiding

NCOI Groep stemt de studiebegeleiding af op de doelgroep. Verschillende personen zijn betrokken bij de begeleiding van de studenten.

Variante	Studiebegeleiding
Deeltijd en duaal	<p>Het uitgangspunt is dat de werkende volwassen student zelf verantwoordelijk is voor zijn leerproces. De begeleiding is hierop afgestemd.</p> <p>Elke student heeft een persoonlijke studieadviseur voor organisatorische en logistieke zaken. De studieadviseur monitort de voortgang van de student en neemt contact op bij mogelijke studieovertraging. De student kan de studieadviseur benaderen via een onlinechatfunctie, tijdens een fysieke bijeenkomst, via de telefoon en per e-mail.</p> <p>De inhoudelijke studiebegeleiding vindt plaats door de docent en de afstudeerbegeleider.</p> <p>Het Stage Instituut begeleidt studenten bij het zoeken naar een stageplaats.</p> <p>NCOI Groep onderzoekt stelselmatig de kwaliteit van de studiebegeleiding en neemt verschillende verbeteracties. Studenten zijn over het algemeen tevreden over de ontvangen studiebegeleiding.</p>

Informatievoorziening

NCOI Groep maakt gebruik van de digitale leer- en informatieomgeving e-Connect en aNewSpring. In deze omgevingen staat alle informatie voor de student. Het ERP-systeem Olympus monitort de activiteiten van de student en informeert studenten bij eventuele wijzigingen in het curriculum. Dit systeem wordt vervangen door een ander ERP-systeem: Falcon.

Informatievoorziening

De informatievoorziening voor studenten verloopt vrijwel geheel via de digitale leeromgeving e-Connect. De opleiding stelt via e-Connect alle verplichte literatuur beschikbaar aan de studenten. Ook de studiegids, lesroosters, toetsroosters, informatie over toetsen, cijferoverzicht en officiële stukken zoals het Onderwijs- en Examenreglement zijn te vinden op e-Connect. Uit de evaluaties blijkt dat studenten e-Connect een waardevolle ondersteuning vinden in de informatievoorziening. Wel kwam uit dezelfde evaluaties naar voren dat een aantal studenten de email en telefonische communicatie met en de reactietijd van NCOI een verbeterpunt vinden. Het auditpanel stelt vast dat NCOI passende maatregelen treft (bijvoorbeeld automatische triggers, chatfunctie studieadviseur en de interne database Joost (FAQs)) die tevens zijn of nog worden doorgevoerd in de hbo-masteropleiding Bedrijfsrecht.

Begeleiding

Het systeem van studiebegeleiding functioneert volgens het auditpanel ruim voldoende. De student krijgt gedurende de opleiding vanuit verschillende rollen begeleiding en ondersteuning. Bij de begeleiding zijn de studieadviseur, de docent en de afstudeerbegeleider betrokken. De studieadviseur vormt de schakel tussen NCOI en de student. Hij begeleidt de student niet inhoudelijk, maar geeft bijvoorbeeld advies als een student een Masterclass wil uitstellen of een andere Masterclass wil volgen. Een aantal studenten gaf aan dat zij behoefte hebben aan een inhoudelijk begeleider om bijvoorbeeld te sparren over de feedback die ze hebben teruggekregen op hun ingeleverde eindopdracht. NCOI onderzoekt op dit moment wat de mogelijkheden in dat kader zijn.

Weging en Oordeel

De studiebegeleiding en informatievoorziening zijn afgestemd op de werkende volwassen student die zelf verantwoordelijk is voor zijn leerproces. De opleiding heeft haar informatievoorziening voldoende adequaat vormgegeven. Studenten hebben toegang tot de benodigde informatie en zijn hier tevreden over. De begeleiding van studenten is tijdens de masterclasses toereikend. Het auditpanel komt voor standaard 8 tot het oordeel **'voldoet'**.

4.5. Kwaliteitszorg

Standaard 9: De opleiding kent een expliciete en breed gedragen kwaliteitszorg, bevordert de kwaliteitscultuur en is gericht op ontwikkeling.

Toelichting NVAO: De opleiding organiseert effectieve periodieke feedback die de realisatie van de beoogde leerresultaten ondersteunt. Bij bestaande opleidingen vinden geëigende verbeteringen plaats naar aanleiding van de uitkomsten van de vorige beoordeling. Hierbij worden passende evaluatie- en meetactiviteiten ingezet. De uitkomsten van deze evaluatie vormen aantoonbaar de basis voor ontwikkeling en verbetering. De opleiding legt intern verantwoording af over de bijdrage van de opleiding aan het realiseren van de strategische doelen van de instelling. Kwaliteitszorg verzekert realisatie van de beoogde leerresultaten. Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissies, medewerkers, studenten, alumni en het afnemende beroepenveld van de opleiding actief betrokken. De ontwerpprocessen en de erkenning en borging van de kwaliteit van de opleiding zijn in overeenstemming met de ESG. De opleiding publiceert accurate, betrouwbare en voor de doelgroepen goed toegankelijke informatie over de kwaliteit van de opleiding.

Bevindingen

Bevindingen generieke audit 2021-2022

Kwaliteitsmanagementsysteem

NCOI Groep kent een volledig centraal georganiseerd kwaliteitsmanagementsysteem (hierna: KMS) voor al haar geaccrediteerde hbo-opleidingen. Het KMS omvat alle elementen om (onderdelen van) de opleiding periodiek te evalueren volgens onderstaande cycli. In het beleidsplan Kwaliteit heeft NCOI Groep haar visie op Kwaliteitszorg omschreven.

NCOI Groep heeft verschillende certificeringen:

- NEN-ISO-9001:2015 (kwaliteitsmanagementsysteem)
- ISO 27001 (informatiebeveiligingsmanagementsysteem)
- CEDEO (klanttevredenheid)
- NRTO (training- en opleidingsbureaus)

NCOI Groep stelt de tevredenheidsnormen voor de evaluaties jaarlijks vast. In 2021-2022 hanteert zij bij evaluaties de volgende normen:

- 70% van de studenten dient af te studeren binnen de nominale studieduur plus één jaar;
- studenten waarderen de dienstverlening > 8,0 (op een tienpuntschaal);
- studenten waarderen de docent > 8,0;
- studenten waarderen de leslocaties > 7,5;
- studenten waarderen het studiemateriaal > 7,5.

Verbetercycli

De gestandaardiseerde werkprocessen werken met kort- en langcyclische verbeterprocessen. De verbeterprocessen doorlopen alle stappen uit de PDCA-cyclus. De curriculumcommissie bespreekt de uitkomsten van de evaluaties en overige input van de stakeholders en onderneemt verbeteracties. Bij iedere opleiding voert NCOI Groep onderstaande evaluaties uit:

Stakeholder	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Jaar 4	Jaar 5	Jaar 6
Student	Iedere onderwijseenheid					
Opleidingsvertegenwoordiger per niveau/hogeschool	1x	1x	1x	1x	1x	1x
Alumni	Jaarlijks (alle alumni die het jaar ervoor zijn afgestudeerd)					
Medewerker	Jaarlijkse performancemanagementcyclus					
Medewerkerstevredenheid	Iedere 3 jaar					
Freelance professionals	Iedere uitgevoerde opdracht					
Overleg, opstartbijeenkomst, ...	2x	2x	2x	2x	2x	2x
Kernteam	2x	2x	3x	2x	3x	3x
Werkveldcommissie	1x	1x	1(+1)x	1x	1(+2)x	1x
Examencommissie	6x	6x	6x	6x	6x	6x
Voorzittersoverleg kort	Wekelijks					

Voorzittersoverleg lang	1x per kwartaal					
Kalibratiesessies	2 x per jaar per opleiding					
Academic board	1x	1x	1x	1x	1x	1x
Curriculumcommissie	1x	1x	1x	1x	2x	1x
Audit intern (midterm review)			1x			
Audit extern						1x

Studenten krijgen jaarlijks een update over de kwaliteit van de betreffende opleiding.

NCOI-breed kwaliteitssysteem

NCOI benadert de organisatie, de ontwikkeling en de uitvoering van hoger onderwijs op een procesmatige manier. Zij beschikt over een strak geregeld, uitgebreid systeem van kwaliteitszorg waarbij de PDCA-cyclus het uitgangspunt vormt. Het management, in het bijzonder de manager Hoger Onderwijs, stuurt hier sterk op. Doel is om te komen tot een voorspelbare en meetbare uitkomst van handelingen van alle bij de opleiding betrokken partijen. Behalve studenten en docenten zijn dit de examencommissie, de Academic Board, de werkveldcommissie, de alumni, de opleidingsmanager en de curriculumcommissie.

De hbo-masteropleiding Bedrijfsrecht werkt op verschillende manieren aan het verbeteren van de eigen kwaliteit. Dit doet de opleiding op basis van een gedegen kwaliteitszorgsysteem, met periodieke evaluaties en analyses. Het auditpanel stelt vast dat alle relevante partijen bij de kwaliteitszorg van de opleiding betrokken zijn, dat zij onderwerpen evalueren die ertoe doen en dat de kwaliteitsevaluaties per gremium voldoende frequent gebeuren. Docenten typeren de studenten in het auditgesprek als kritisch naar de kwaliteit van de docent en de participatie van medestudenten en naar de kwaliteit van de dienstverlening die ze willen ontvangen. De uitkomsten van evaluaties van studenten en de werkveldcommissie worden door het kernteam opgepakt.

Met diverse voorbeelden toont de opleiding de werking van het kwaliteitszorgsysteem aan:

- Tijdens de *Midterm Review* en tijdens screenings en kalibreersessies is gebleken dat het niveau van de nieuwe beroepsproducten Ontwerp en Advies nog wisselend zijn en de handleidingen en de exameninformatie daarvoor nog niet de juiste kaders bieden aan de student en voor een navolgbare en onderbouwde beoordeling van de examinatoren. Het Academic Boardlid dat onlangs is toegetreden tot het kernteam van de opleiding, werkt samen met het kernteam van de opleiding en de lector onderzoekend vermogen aan een betere formulering van de opdrachtomschrijvingen.
- Het niveau van de eindproducten van de Masterclasses *Goederen- en Insolventierecht* en *Arbeidsrecht* heeft het kernteam onlangs aangescherpt, omdat uit de screening duidelijk werd dat de vragen bij deze examens aan complexiteit konden winnen.
- Ook worden de Masterclasses *Bedrijfsrecht in de praktijk fase 1 en 2* nu uitsluitend aangeboden via de klassikale of de Virtual Classroom variant en niet meer via e-learning, omdat het voor deze masterclasses van belang is dat er een rechtstreeks dialoog is tussen de docent en de studenten.
- Aanbevelingen van een *Toets Nieuwe Opleiding* en/of een *Tussentijdse beoordeling* maken vanaf dit studiejaar structureel onderdeel uit van het opleidingsverslag, waardoor de curriculumcommissie hier expliciet mee aan de slag gaat, zo bevestigde het opleidingsmanagement tijdens het auditgesprek.

Het kernteam en de examencommissie zijn zich terdege bewust van de verbetermogelijkheden bij de opleiding en volgen de ingezette verbetermaatregelen nauwlettend. Het auditpanel waardeert de open houding van de examen- en de werkveldcommissie bijvoorbeeld ten aanzien van het afstudeerprogramma (zie Standaard 11 – Gerealiseerde leerresultaten).

Weging en Oordeel

NCOI – en daarmee de hbo-masteropleiding Bedrijfsrecht – beschikt over een gedegen, strak georganiseerd, duidelijk uitgewerkt systeem van kwaliteitszorg. De opleiding hanteert een uitgebreid en adequaat instrumentarium om de onderwijskwaliteit te monitoren en zet dit in voor de PDCA-cyclus waarin ze het onderwijs doorlopend aanpast en verbetert. Waar verbeteringen zijn ingezet, volgen het kernteam en de examencommissie deze nauwlettend. Alle relevante partijen zijn aantoonbaar bij de kwaliteitszorg van deze opleiding betrokken. Alles afwegend beoordeelt het auditpanel standaard 9 als **'voldoet'**.

4.6. Toetsing

Standaard 10: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting NVAO: De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De examencommissie oefent haar wettelijke bevoegdheid uit. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student.

Bevindingen

Bevindingen generieke audit 2021-2022

Visie op toetsen

NCOI Groep heeft een visie op toetsen die leidend is voor het vormgeven van het systeem van toetsen en beoordelen: *Toetsing is een cruciaal onderdeel van de opleiding en heeft als doel het leerproces te bevorderen en valide, betrouwbare en navolgbare informatie over de voortgang in de opleiding te geven.* Toetsen en beoordelen bevat binnen NCOI Groep twee functies: (1) het bevorderen van het leerproces door een formatieve evaluatie en (2) het geven van informatie over de voortgang van de student in de opleiding middels summatieve toetsing.

De visie op toetsing en de uitgangspunten van het toetsbeleid liggen vast in het beleidsplan Hoger Onderwijs en zijn geconcretiseerd in de onderwijs- en examenregeling (OER). Ook de visie op validering is op deze wijze vastgelegd en geconcretiseerd.

Systeem van toetsen en beoordelen

De uitgangspunten van het systeem van toetsen en beoordelen liggen vast in het Beleidsplan hoger onderwijs, de OER en in handleidingen en instructies ten aanzien van toetsing en examinering. Het systeem is van toepassing op alle hbo-opleidingen.

NCOI Groep heeft een standaard werkwijze voor het concretiseren van het systeem van toetsen en beoordelen. Per opleiding legt het kernteam het ontwerp van (validering,) toetsing en examinering vast in de opleidingsspecifieke onderwijs- en examenregeling. De gemaakte keuzes ten aanzien van de inhoud en toetsing zijn opgenomen in het concept van de module en de toetsmatrijs. De examencommissie stelt vast of het voldoet aan vastgestelde criteria. Dit leidt ertoe dat voor elke opleiding de gekozen toetsvormen voldoende afwisselend zijn, aansluiten op de leerdoelen, de eindkwalificaties afdekken en het leerproces van de student ondersteunen.

Kwaliteit van toetsen

Binnen NCOI Groep zijn drie kwaliteitscriteria vastgelegd: validiteit, betrouwbaarheid en transparantie. NCOI Groep onderneemt de volgende acties om te werken aan de kwaliteitscriteria:

Kwaliteitscriterium	Actie
Validiteit	Het aansluiten van de toetsvorm met inhoud (concept/toetsmatrijs). Het aansluiten van de toetsvorm bij de leeromgeving (concept). De dekking van de leerdoelen en de leerresultaten (concept/toetsmatrijs) Classificeren van de moeilijkheidsgraad met de taxonomie van Bloom (concept/toetsmatrijs).
Betrouwbaarheid	Scheiden van de rollen: docent, ontwikkelaar, beoordelaar. Het toepassen van het vier-ogenprincipe in het ontwikkelen van toetsen. Het toepassen van het vier-ogenprincipe in de beoordeling van eindwerken. Selecteren en aanwijzen van gekwalificeerde examinatoren (BKE). Organiseren van kalibreersessies voor examinatoren.
Transparantie	Informerende van studenten over alle exameninformatie. Navolgbaarheid van de beoordeling van de examinator.

Examencommissie

De onafhankelijke examencommissie is verantwoordelijk voor de kwaliteit van validering, toetsing en examinering. De werkwijze van de examencommissies van NCOI Groep ligt vast in het 'Integraal beheermodel centrale examencommissie NCOI Groep'. Centraal hierin staat de taakopvatting van de examencommissie die omschreven is als het voorkomen dat een student onterecht een getuigschrift krijgt uitgereikt. Het Integraal beheermodel is goedgekeurd door de Inspectie van het Onderwijs en kent de volgende uitgangspunten: functietechnische rollenscheiding, vastgelegde beleid en regelingen, beheersbare processen en risicogericht toezicht op basis van rapportages van tentamens, examinatoren en studenten.

NCOI Groep heeft een centrale examencommissie en een aantal domeinexamencommissies. De domeinexamencommissies zijn verantwoordelijk voor een clustering van verwante opleidingen.

De examencommissie wijst op basis van eigen opgestelde criteria examinatoren aan. Het uitgangspunt is dat de examencommissie op basis van data-analyse actie onderneemt richting het kernteam, examinatoren en/of studenten.

Eindniveau

NCOI Groep toetst sinds studiejaar 2019-2020 het eindniveau via een beroepsproduct én een verantwoordingsdocument en heeft de eisen aan de beroepsproducten en de verantwoording per niveau (Master) vastgelegd.

Aanvullende functies

NCOI Groep heeft een nieuwe functie gecreëerd, Kwaliteitsmanager Toetsing en examinering. Deze kwaliteitsmanager focust zich volledig op validering, toetsing, examinering en het functioneren als voorzitter voor alle domeinexamencommissies.

NCOI Groep heeft sinds januari 2021 een lector Onderzoekend vermogen aangesteld. Zij ontwikkelt samen met een projectgroep activiteiten om het onderzoekend vermogen van studenten te versterken.

Holistisch en analytisch beoordelen

NCOI Groep hanteert analytisch beoordelen bij haar schriftelijke en digitale examens, die in essentie vooral gericht zijn op toetsing (toepassing) van kennis en inzicht. Holistisch beoordelen wordt door NCOI Groep ingezet bij de eindopdrachten die studenten in de eigen beroepspraktijk maken. De leerlijn integratie, die afgesloten wordt met het afstuderen, kent een meer analytische beoordeling. Het beroepsproduct is bij uitstek praktijkgericht, maar de totstandkoming daarvan bevat onderdelen die een meer analytische beoordeling toestaan. Beide beoordelingsmethodieken worden gekalibreerd zodat examinatoren op één lijn zitten.

Stelsel van toetsen en beoordelen

De bevindingen van het auditpanel uit de generieke audit zoals hierboven beschreven, zijn van toepassing op de hbo-masteropleiding Bedrijfsrecht. De auditgesprekken en de onderliggende documentatie laten dat zien. Het auditpanel is van oordeel dat het toetsstelsel op orde is. Aan de basis van het toetsstelsel van de opleiding staan het toetsbeleid en het toetsmatrijs. Iedere Masterclass wordt afgesloten met een praktijkplan, een essay of een examencase. Deze toetsvormen passen bij een hbo-masteropleiding waarvan de studenten hun eindopdrachten uitvoeren in een praktijksituatie. Via e-Connect heeft iedere student inzicht in de algemene leerdoelen van een Masterclass en de leerdoelen per leseenheid. Daarnaast zet de opleiding verschillende mechanismen in om de kwaliteit van toetsen en beoordelen te vergroten. Zo scheidt zij bijvoorbeeld de rollen van docent en beoordelaar, organiseert zij kalibratiesessies en worden gemaakte toetsen geëvalueerd.

De schriftelijke toetsen die het auditpanel van de verschillende masterclasses van de hbo-masteropleiding Bedrijfsrecht heeft ingezien, zijn van voldoende niveau (o.a. *Contractenrecht, Ondernemingsrecht, Communicatie voor de Bedrijfsjurist* en *Intellectueel Eigendomsrecht en Privacybescherming*). De studenten zijn positief over de toetsvormen van de opleiding en vinden het niveau en de inhoud van de toetsing aansluiten bij de masterclasses, zo blijkt uit het Studentenhoofdstuk (onderdeel van de Zelfevaluatie). Studenten met wie het auditpanel sprak, gaven aan tevreden te zijn over de feedback die zij van docenten op de toetsen ontvingen.

Examencommissie

Het auditpanel stelt vast dat de domeinexamencommissie Management, Economie, Recht en Bestuurskunde haar wettelijke taak naar behoren vervult. Zij is verantwoordelijk voor de kwaliteit van toetsing en examinering van de hbo-masteropleiding Bedrijfsrecht. Zowel vooraf als achteraf borgt zij aantoonbaar de kwaliteit van het toetsen en beoordelen. Vooraf bekijkt zij bijvoorbeeld het toetsplan en de toetsvormen en is ze betrokken bij de organisatie van kalibreersessies voor de masterclasses en het afstuderen. Achteraf analyseert de examencommissies de cijfermatige analyses van toetsing, evenals de evaluaties van studenten over de toetsing. Uit het jaarverslag van en uit het gesprek met de examencommissie blijkt verder dat zij jaarlijks een steekproef van eindwerken bekijkt en betrokken is bij kalibreersessies. De borging van het stelsel vindt consequent en op deskundige wijze door de examencommissie plaats en leidt tot passende interventies, zo vindt het auditpanel.

Afstuderen

De hbo-masteropleiding Bedrijfsrecht wordt sinds dit schooljaar 2020-2021 afgesloten met een beroepsproduct en een afstudeeropdracht (zie onderstaande tabel). Voorheen studeerden studenten af met een scriptie. De opleiding stelt als eis dat studenten in de eindwerken alle eindkwalificaties aantonen⁵.

Nieuwe wijze van afstuderen	
<i>Een beroepsproduct 'ontwerp' (6 EC)</i> <i>Eindkwalificaties: Managen van juridische processen en Professionaliseren</i>	<i>In het kader van het beroepsproduct 'ontwerp' maakt de student een ontwerp van een nieuw, of verbetert hij, een bestaand (juridisch) instrument, dat geschikt is om de rechten en plichten van het bedrijf of de organisatie inzichtelijk te maken. Het doel daarvan is om een visuele of schematische weergave van een product of interventie te geven, zoals een concept voor een concreet eindproduct of een implementatieplan.</i>
<i>Een afstudeeropdracht die bestaat uit het beroepsproduct 'juridisch advies' met bijbehorend verantwoordingsrapport (13 EC)</i> <i>Eindkwalificaties: Analyseren, Belangen behartigen en Adviseren</i>	<i>Het advies dat de student maakt is gericht op een juridisch probleem dat speelt in een organisatie. Het bestaat zowel uit een juridische als een praktijkgerichte component.</i>

Tabel 2 - Afstudeerprogramma

Studenten waarderen de nieuwe wijze van afstuderen. De uitvoering en het resultaat van de beroepsproducten zijn meer relevant voor de eigen werkcontext dan die van de scriptie. Het auditpanel wil de opleiding nog uitdagen om bij de verdere ontwikkeling van de beroepsproducten meer ruimte te creëren voor implementatie van het advies (bijvoorbeeld in de vorm van een separaat implementatiehoofdstuk).

Weging en Oordeel

De opleiding hanteert het systeem van toetsen en beoordelen dat NCOI instellingsbreed heeft ingericht. Dit systeem borgt op een gedegen wijze dat de opleiding valide, betrouwbare en – voor studenten – transparante toetsen oplevert. Het auditpanel vond de toetsen qua inhoud van het niveau dat verwacht mag worden van studenten van een hbo-masteropleiding. De procedure voor het afstuderen is toereikend en de opleiding heeft een relevante stap gezet met de ontwikkeling van het nieuwe afstudeerprogramma met beroepsproducten. De (domein) Examencommissie van de opleiding is stevig in positie en borgt het eindniveau naar behoren. Daarmee komt het auditpanel voor standaard 10 tot het oordeel **'voldoet'**.

⁵ Dit blijkt uit het overzicht *Samenhang eindkwalificaties en curriculum* en in inhoudsbeschrijving van het *Afstuderen* die zijn opgenomen in de bijlage van de *Zelfevaluatie* van de opleiding.

4.7. Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 11: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Bevindingen

Bevindingen generieke audit

Realiseren beoogde leerresultaten

Studenten realiseren de beoogde leerresultaten tijdens het afstuderen. NCOI Groep hanteert voor het vormgeven van het afstuderen de volgende uitgangspunten:

Opleidingsniveau	Vormgeving afstuderen
Master	Beroepsproduct 5 EC Beroepsproduct 13 EC (scriptie)

Alumni

NCOI Groep beschikt over een alumni beleid. Het beleid richt zich op het in de toekomst benaderen van de alumni voor: permanente educatie, het volgen van een opleiding of het optreden als ambassadeur. Onderdeel van het alumni beleid in 2020-2021 is de jaarlijkse alumni-enquête en een alumni-event. NCOI Groep evalueert de activiteiten voor de verdere ontwikkeling van het alumni beleid.

Gerealiseerd niveau

Vóór aanvang van het locatiebezoek ontving het auditpanel een lijst met eindwerken van afgestudeerden van de hbo-masteropleiding Bedrijfsrecht van de afgelopen twee jaar. Het auditpanel heeft van alle twaalf afgestudeerden de eindwerken voorafgaand aan het locatiebezoek bestudeerd (zie Bijlage III – Lijst geraadpleegde documenten). Om een goed beeld te krijgen van de gerealiseerde leerresultaten bekeek het auditpanel van tien studenten de scriptie. Tot nu toe volgden twee studenten de nieuwe wijze van afstuderen. Van beide studenten beoordeelde het auditpanel de beroepsproducten (zie Standaard 10 – Toetsing).

Het auditpanel vond de verschillende typen eindwerken – op één eindwerk na - van het niveau dat van afgestudeerden van de opleiding verwacht mag worden. De beoordelingen van de opleiding van alle eindwerken lagen vrijwel in lijn met de bevindingen van het auditpanel en de totstandkoming van het cijfer was navolgbaar. De meeste eindwerken kregen een cijfer rond de zes. Waar de kwaliteit van de (bedrijfs-)juridische vakinhoud in de eindwerken op orde was en de resultaten van de eindwerken relevant zijn voor de (eigen) beroepspraktijk, vond het auditpanel de kwaliteit van het onderzoek over de gehele linie wat aan de magere kant. Dit sluit aan bij de bevindingen van de examen- en de werkveldcommissie: Het hbo-masterniveau dat studenten in de eindwerken tonen, is nog kwetsbaar en de kwaliteit van het onderzoek en de verantwoording, ook methodologisch, is wisselend. Een verbeterpunt vindt het auditpanel bij een aantal studenten ook het taalgebruik in de eindwerken. Zeker, omdat juristen zich in woord en geschrift goed moeten kunnen uitdrukken.

Voorafgaand aan het locatiebezoek twijfelde het auditpanel bij één duale scriptie over het gerealiseerde niveau dat de student daarin toonde. Na het crosslezen en het interne paneloverleg en op basis van het gesprek dat het auditpanel daarover voerde met de docenten, stelde het auditpanel vast, dat waar de opleiding tot een krappe voldoende kwam, het auditpanel om diezelfde argumenten het niveau van de scriptie net onder de maat vond. Het betrof hier volgens het auditpanel een klassieke 'doorrekenfout'; de student had geen 'go' mogen krijgen op het plan van aanpak, omdat de probleemstelling tot een beperkte methodologische diepgang in het vervolg van de afstudeeropdracht zou leiden. Als verklaring gaven de docenten aan dat een student wel eens het voordeel van de twijfel kreeg, omdat zij dan mogelijkheden zagen voor de student om de discrepantie verderop in het traject nog te repareren. De opleiding verzekerde het auditpanel dat een dergelijke situatie zich niet meer voor zal doen, omdat zij scherper gaat sturen op het go/no-go-moment.

Het minder strikt hanteren van het go/no-go-moment verklaarde tevens waarom het auditpanel in de steekproef twee scriptie-onderwerpen aantrof die zich net buiten de scope van een opleiding Bedrijfsrecht begaven. Ook de examinatoren vroegen zich af in hoeverre deze afstudeeronderwerpen passend waren voor deze opleiding, zo bleek uit de beoordelingsformulieren. In een eerder stadium is hier door de opleiding echter niet op geacteerd, zo constateert het auditpanel. Hier ligt, wat het auditpanel betreft, een belangrijk verbeterpunt.

De eindkwalificaties die de studenten behalen, zijn goed toegesneden op het profiel van een praktijkgerichte, bedrijfsjuridische professional, zo stelde het auditpanel tijdens de *Tussentijdse beoordeling* vast. Wel merkte het auditpanel toen op dat in de eindwerken – waar dat voor de onderwerpen relevant werd geacht – beperkt aandacht uitging naar actuele, op de rechtspraak gericht theorie over het *management en de organisatie van juridische processen en risico's*, inclusief het gebruik van *technologie ter ondersteuning van bedrijfsjuridische processen* (zoals geautomatiseerd opstellen van contracten en compliance). Dit terwijl de beoogde leerresultaten *Juridische risico's inventariseren*, *Juridisch beheersen* en *Juridisch toezicht* (nu: *Managen van juridische processen*) hier wel aan refereerden. In de eindwerken die het auditpanel nu bekeek, trof het beperkt wijzigingen in dit kader aan. Dat geldt ook voor het beroepsproduct *Ontwerp* waarin deze nieuwe eindkwalificatie een centrale rol heeft. Hoewel in het ontwerp van het nieuwe programma wel aanknopingspunten zichtbaar zijn en docenten in het huidige programma op organische wijze aandacht hebben voor deze elementen (zie Standaard 3 – Inhoud programma), worden de betreffende beoogde leerresultaten op dit moment nog niet volledig zichtbaar in de eindwerken (zie Hoofdstuk 6 – Aanbevelingen). Deze eindkwalificatie(s) worden ook niet eerder in de opleiding als zodanig geheel afgetoetst.

Uit de auditgesprekken werd duidelijk, dat het niveau van het nieuwe type eindwerk zich nog verder dient uit te kristalliseren. De focus die de opleiding daarom legt op het zorgvuldig en regelmatig kalibreren en evalueren van de beroepsproducten met afstudeerbegeleiders en -beoordelaars, vindt het auditpanel zinvol. Datzelfde geldt voor de nauwe betrokkenheid van de examencommissie in dit proces en het spiegelen daarover met de werkveldcommissie. De nieuw aangetrokken afstudeerbegeleiders die voldoen aan het aangescherpte profiel (zie Standaard 6 – Personeel), het lid van de Academic Board dat onlangs is toegetreden tot het kernteam van de opleiding, en het aangescherpte niveau in de examencases van een tweetal masterclasses (zie Standaard 9 – Kwaliteitszorg) zullen tevens in positieve zin bijdragen aan het niveau van de onderzoeksmethodologie in de eindwerken, zo schat het auditpanel in. De opleiding zet volgens het auditpanel de juiste kwaliteitsborgende en -bevorderende mechanismen in om de kwaliteit van de eindwerken die thans het hbo-masterniveau weerspiegelen, nog verder de verstevigen.

Functioneren in de praktijk

Het auditpanel sprak met studenten over de toegevoegde waarde van deze opleiding. Zij gaven aan dat de hbo-masteropleiding Bedrijfsrecht hun werk heeft verrijkt. De opleiding bewerkstelligt groei in (professioneel) zelfvertrouwen in eigen kennis en kunde en weten in wat je in de organisatie te bieden hebt. Doordat zij in aanraking zijn gekomen met andere perspectieven – inzichten van andere studenten en van docenten, gecombineerd met wetenschappelijke verdieping – hebben ze een bredere blik gekregen. Zij zijn tevreden over de opleiding.

Weging en Oordeel

Het auditpanel concludeert dat de bestudeerde eindwerken getuigen van hbo-masterniveau. Daarin waardeerde het auditpanel met name de gedegen (bedrijfs-)juridische vakinhoud en de toegevoegde waarde van de resultaten voor de (eigen) beroepspraktijk. Het ene eindwerk dat de opleiding met een krappe voldoende beoordeelde waar het auditpanel net onder de streep uitkwam, beschouwt het auditpanel als een incident. De beoordelaars (h)erkennen net als het auditpanel de beperkte methodologische diepgang in dit ene eindwerk, maar leggen de cesuur net anders. Het auditpanel heeft hier begrip voor. De focus die de opleiding legt op het zorgvuldig en regelmatig kalibreren en evalueren van de nieuwe type eindwerken met beoordelaars, vindt het auditpanel daarnaast zinvol. Het werkveld uit zich positief over het type professional dat de hbo-masteropleiding Bedrijfsrecht opleidt.

Daarnaast constateert het auditpanel dat in de eindwerken de eindkwalificaties *Juridische risico's inventariseren*, *Juridisch beheersen* en *Juridisch toezicht* (nu: *Managen van juridische processen*) niet volledig zichtbaar worden. Dit, terwijl de opleiding wel als eis stelt dat studenten in de eindwerken alle eindkwalificaties aantonen. Tezamen met de noodzaak om het go/no-go-moment strikter te gaan hanteren en de mogelijkheid om het onderzoekend vermogen (methodologie) dat studenten tonen in de (nieuwe) eindwerken, verder te verstevigen maakt dat het auditpanel voor standaard 11 komt tot het oordeel '**voldoet ten dele**'.

In dit oordeel heeft het auditpanel meegewogen dat de bestudeerde eindwerken – op een incident na - wel van een aard en kwaliteit zijn die past bij het hbo-masterniveau en dat het auditpanel het realistisch acht dat de opleiding de benodigde verbeteringen binnen twee jaar realiseert. De opleiding zet de juiste kwaliteitsbevorderende mechanismen in om de kwaliteit van de eindwerken verder te verstevigen.

5. ALGEMEEN EINDOORDEEL

Het auditpanel trof een unieke hbo-masteropleiding Bedrijfsrecht aan die van toegevoegde waarde is voor werkende juridische professionals die hun deskundigheid verder willen bevorderen. Bovendien is zij op weg naar volledige aansluiting bij de actuele ontwikkelingen in het vakgebied en in het werkveld. De eindkwalificaties zijn in de kader reeds op passende wijze herzien en het nieuwe programma dat vanaf 2022-2023 van start gaat, is daar in belangrijke mate op afgestemd. Studenten en docenten zijn tevreden. De kwaliteit van de freelance professionals is ruim voldoende en hun expertise sluit aan bij de inhoud van het huidige curriculum. De opleiding werkt structureel aan het verbeteren van de eigen kwaliteit. Ook de examencommissie en de werkveldcommissie zijn daar nauw bij betrokken. De toetsen zijn daarnaast passend voor het betreffende opleidingsniveau. De opleiding voldoet, zo concludeert het auditpanel, op al deze elementen aan de basiskwaliteit.

Het auditpanel vindt het noodzakelijk dat de opleiding de beoogde eindkwalificatie *Managen van juridische processen* nadrukkelijker een plaats geeft in het nieuwe programma. Op deze wijze kunnen studenten de herziene beoogde leerresultaten op termijn ook volledig realiseren en vervolgens tot uitdrukking laat komen in eindwerken. Daarnaast adviseert het auditpanel de opleiding om de nieuwe wijze van afstuderen in beroepsproducten verder uit te kristalliseren met daarin specifieke aandacht voor de naleving van de eisen die aan het go/no-go moment worden gesteld en over de gehele linie een stevigere methodologische verantwoording in de eindwerken. De opleiding zet de juiste kwaliteitsborgende en -bevorderende mechanismen in om de kwaliteit van de eindwerken die thans het hbo-masterniveau weerspiegelen, nog verder te verstevigen.

Op grond van de beslisregels van de NVAO komt het auditpanel voor de hbo-masteropleiding Bedrijfsrecht van Hogeschool NCOI tot 'voldoet ten dele' op de Standaarden 3 en 11. Daarnaast komt het auditpanel tot 'voldoet' op alle andere standaarden. Het auditpanel komt derhalve voor de opleiding als geheel tot het oordeel 'positief onder voorwaarden'. Het auditpanel acht het realistisch dat de opleiding de benodigde verbeteringen binnen twee jaar realiseert. De ingrediënten zijn daarvoor immers aanwezig en diverse verbetermaatregelen zijn reeds door de opleiding ingezet. Het adviseert de NVAO tot het toekennen van een herstelperiode en uitstel van het beslismoment tot het behoud van de accreditatie van de opleiding.

6. AANBEVELINGEN

Hieronder volgt de voornaamste aanbeveling voor de hbo-masteropleiding Bedrijfsrecht naar aanleiding van de audit.

Vertaling *Management van Juridische processen* in het programma en in de eindwerken

Het auditpanel raadt de opleiding aan om de herziene eindkwalificatie *Managen van juridische processen* een passende plaats in het nieuwe programma te geven en zichtbaar te maken in de eindwerken. Op dit moment dekken het programma en de huidige eindwerken deze eindkwalificatie nog niet volledig af. Het ontwerp van het nieuwe programma bevat enkele aanknopingspunten die verdeeld zijn over verschillende masterclasses. Het eventueel verenigen van deze elementen in een Masterclass en/of het versterken van het docententeam met specifieke expertise op dit vakgebied kunnen mogelijkheden zijn. Het auditpanel kan zich tevens voorstellen dat NCOI de samenstelling van de werkveldadviescommissie op dit vlak herijkt (bijvoorbeeld het aantrekken van een alumnus) en eventueel verbindingen legt met relevante experts in het buitenland.

BIJLAGE I Scoretabel

Scoretabel paneloordelen Hogeschool NCOI hbo- masteropleiding Bedrijfsrecht deeltijd / duaal	
Onderwerpen / Standaarden	Oordeel
Beoogde leerresultaten	
Standaard 1. Beoogde leerresultaten	Voldoet
Programma	
Standaard 2. Oriëntatie programma	Voldoet
Standaard 3. Inhoud programma	Voldoet ten dele
Standaard 4. Vormgeving programma	Voldoet
Standaard 5. Aansluiting programma	Voldoet
Personeel	
Standaard 6. Kwalificaties personeel	Voldoet
Voorzieningen	
Standaard 7. Huisvesting en materiele voorzieningen	Voldoet
Standaard 8. Studiebegeleiding en informatievoorziening	Voldoet
Kwaliteitszorg	
Standaard 9. Periodiek evalueren	Voldoet
Toetsing	
Standaard 10. Toetsing	Voldoet
Gerealiseerde leerresultaten	
Standaard 11. Leerresultaten	Voldoet ten dele
Algemeen eindoordeel	Positief onder voorwaarden

BIJLAGE II Programma, werkwijze en beslisregels

Auditprogramma Uitgebreide Opleidingsbeoordeling t.b.v. t.b.v. hbo-masteropleiding Bedrijfsrecht – Hogeschool NCOI

Programma – 15 februari 2022⁶ (online via MSTeams)

08.15 – 08.30 uur	Vooroverleg panel (besloten)
08.30 – 09.30 uur	Open spreekuur en bestudering documenten ter inzage door panel
09.30 – 09.45 uur	Korte pauze panel (besloten)
09.45 – 11.15 uur	Sessie 1 – Gesprek kernteam, docenten, ontwikkelaars, beoordelaars en afstudeerbegeleiders Incl. toelichting op online leeromgeving (OLO) <ul style="list-style-type: none">• onderwijsmanager en lid kernteam• kerndocent, lid kernteam, docent, ontwikkelaar en beoordelaar• lid kernteam, docent en ontwikkelaar• lid kernteam en docent• lid Academic Board, afstudeerbegeleider en afstudeerbeoordelaar
11.15 – 11.30 uur	Korte pauze panel (besloten)
11.30 – 12.00 uur	Sessie 2 – Gesprek directie en management <ul style="list-style-type: none">• directeur Onderwijs en Compliance• directeur opleidingsmanagement Hoger Onderwijs• manager Kwaliteitszorg Onderwijs en voorzitter centrale examencommissie
12.00 – 12.45 uur	Werklunch panel en bestuderen documenten ter inzage (besloten)
12.45 – 13.30 uur	Sessie 3 – Gesprek vertegenwoordiging werkveld <ul style="list-style-type: none">• drie leden werkveldcommissie
13.30 – 13.45 uur	Korte pauze met kort overleg panel (besloten)
13.45 – 14.30 uur	Sessie 4 – Gesprek examencommissie en borging <ul style="list-style-type: none">• lid Academic Board• vicevoorzitter centrale examencommissie en lid examencommissie domein management, economie, recht en bestuurskunde• lid examencommissie domein management, economie, recht en bestuurskunde• kwaliteitsmanager en waarnemend voorzitter examencommissie domein management, economie, recht en bestuurskunde• kwaliteitsmanager
14.30 – 14.45 uur	Korte pauze panel (besloten)

⁶ In verband met de privacywetgeving zijn hier uitsluitend de functies/rollen van gesprekspartners opgenomen. De namen van de gesprekspartners zijn bij de secretaris van het auditpanel bekend.

14.45 – 15.30 uur	Sessie 5 – Gesprek studenten <ul style="list-style-type: none"> • aanvang sept. 19, fase 2, duaal • aanvang sept. 19, afstudeerfase, duaal
15.30 – 15.45 uur	Korte pauze panel met kort overleg panel (besloten)
15.45 – 16.00 uur	Eventueel extra gesprek directie en management
16.00 – 17.00 uur	Intern overleg panel (besloten)
17.00 – 17.15 uur	Terugkoppeling door panel naar directie en management <ul style="list-style-type: none"> • directeur Onderwijs en Compliance • directeur Opleidingsmanagement Hoger Onderwijs • manager Kwaliteitszorg Onderwijs

Werkwijze

Bij de beoordeling van de betreffende (deeltijd en duale) opleiding is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde “Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs” van september 2018.

Daarin staan de standaarden vermeld waarop een auditpanel zich bij de uitgebreide opleidingsbeoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het panel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen.

Op basis van de door opleiding verstrekte documentatie heeft het auditpanel zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de (deeltijd/duale) varianten.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door online gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als ‘gesprekken tussen vakgenoten’.

De verificatie door het auditpanel geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geleidingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en - daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditpanel met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Het auditpanel bood studenten, docenten en andere betrokkenen bij de opleiding die niet waren opgenomen in het programma van de online audit, de gelegenheid om zaken onder de aandacht te brengen die zij van belang achten voor de beoordeling. Het auditpanel heeft geconstateerd, dat de betreffende opleiding de mogelijkheid daartoe bij hen onder de aandacht heeft gebracht en hen heeft geïnformeerd over hoe zij contact konden opnemen met de secretaris van het auditpanel. Het auditpanel ontving in totaal geen reacties.

Het oordeel van het auditpanel vastgelegd in een conceptrapport werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een standaard ‘voldoet’, ‘voldoet ten dele’ of ‘voldoet niet’ scoren. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het ‘Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, September 2018’.

Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de kwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding. Het eindoordeel over de opleiding luidt: 'positief', 'positief onder voorwaarden' of 'negatief'.

Indien een opleiding onder één CROHO-registratie wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende kader genoemde kwaliteitsstandaarden.

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief indien alle standaarden 'voldoet' scoren.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief onder voorwaarden indien alle standaarden indien standaard 1 voldoet en maximaal op vijf standaarden 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het panel het opleggen van voorwaarden adviseert (zie aanvullende beslisregels voorwaarden).

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval negatief indien:

- een of meer standaarden 'voldoet niet' scoort/scoren;
- standaard 1 'voldoet ten dele' scoort;
- een tot vijf standaarden 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het panel niet adviseert om voorwaarden op te leggen;
- zes of meer standaarden 'voldoet ten dele' scoren.

BIJLAGE III Lijst geraadpleegde documenten

- Zelfevaluatierapport HBO Master Bedrijfsrecht.
- Domeinspecifiek referentiekader en de leerresultaten van de opleiding.
- Schematisch overzicht huidige programma
- Inhoudsbeschrijving (op hoofdlijnen) van de programmaonderdelen van het huidige programma, met vermelding van leerresultaten, leerdoelen, werkvormen, wijze van toetsen, literatuur (verplicht / aanbevolen), betrokken docenten en studiepunten.
- Overzicht inhoud nieuwe programma.
- Onderwijs- en examenregeling – OER.
- Overzicht van het ingezette personeel.
 - naam, functie, omvang aanstelling, graad en deskundigheid.
- Overzichtslijst van alle recente eindwerken.
- Jaarverslag examencommissie.
- Toetsopgaven + beoordelingscriteria en normering (antwoordmodellen) en een representatieve selectie van gemaakte toetsen (presentaties, assessments, portfolio's e.d.) en beoordelingen.
- Representatieve selectie van handboeken en overig studiemateriaal.

Het auditpanel heeft van 12 studenten de eindwerken bestudeerd. Bij 10 studenten (2 deeltijd en 8 duaal) betrof het eindwerk een scriptie en bij 2 studenten (2 duaal) bestond het palet aan eindwerken uit het beroepsproduct Ontwerp en de afstudeeropdracht Advies.

Om redenen van privacy zijn de namen van de afgestudeerden, hun studentnummers evenals de titels van de eindwerken hier weggelaten maar uiteraard wel bekend bij de secretaris van het auditteam, en daar eventueel op te vragen.

BIJLAGE IV Panelsamenstelling

Op 27 januari 2022 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de gewijzigde samenstelling van het auditpanel t.b.v. de beoordeling van de hbo-masteropleiding Bedrijfsrecht van Hogeschool NCOI, onder het nummer 010593.

Naam visitatiegroep:	UOB hbo-M Bedrijfsrecht ⁷
----------------------	--------------------------------------

De secretaris van het auditpanel beschikt over nadere informatie over de samenstelling en expertise van de panelleden die in bovengenoemde visitatiegroep zijn ingezet.

In onderstaande tabel volgen korte functiebeschrijvingen van de panelleden die deelnamen aan het auditpanel van de in dit adviesrapport beschreven opleiding.

Naam	Korte functiebeschrijvingen
Prof. dr. mr. H.J.L.M. van de Luijtgaarden	Voorzitter. Lector en bijzonder hoogleraar preventieve law bij Zuyd Hogeschool en Universiteit Maastricht.
prof. dr. R.C.H. van Otterlo	Senior Consultant in the field of Professional Services (Legal) and Higher Education.
mr. dr. I. Timmer	Lector Legal management & technology, Hogeschool van Amsterdam.
F. Krijtenberg LLB	Student Master Legal Management, Hogeschool van Amsterdam.

I.M. Gies Broesterhuizen BEc	NVAO-gecertificeerd secretaris sinds 2010.
------------------------------	--

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende ten minste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

⁷ De visitatiegroep bestaat uitsluitend uit de hbo-masteropleiding Bedrijfsrecht van Hogeschool NCOI.

Hobéon

Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag
+31 (0)70 30 66 800
info@hobeon.nl
www.hobeon.nl